

# SLUŽBENI VJESNIK

## OPĆINE KLIS

KLIS, 24. listopada 2025. godine

BROJ 9

Na temelju članka 113. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23), članka 28. Statuta Općine Klis ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 6/19, 4/20, 1/21, 7/23 i 5/25), članka 19. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Klis ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 4/09), Komisija za Statut i poslovnik na sjednici održanoj dana 24. listopada 2025. godine, utvrdila je

### PROČIŠĆENI TEKST Prostornog plana uređenja općine Klis

#### I. OPĆE ODREDBE

##### Članak 1.

(1) Pročišćeni tekst odredbi za provedbu i grafički dio Prostornog plana uređenja općine Klis sadržani su u "Elaboratu pročišćenog teksta Odredbi za provedbu plana i grafičkog dijela Prostornog plana uređenja općine Klis" nakon III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Klis ("Službeni vjesnik Općine Klis", broj 4/00, 2/09, 5/17, 8/17 – pročišćeni tekst i 6/25) (u daljnjem tekstu: Pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja općine Klis) kojeg je izradio URBING d.o.o. iz Zagreba u rujnu 2025. godine.

(2) Grafički dio Pročišćenog teksta Prostornog plana uređenja općine Klis iz stavka (1) ovog članka sastavni je dio elaborata Pročišćenog teksta Prostornog plana uređenja općine Klis i ne objavljuje se.

##### Članak 2.

Elaborat Pročišćenog teksta Prostornog plana uređenja općine Klis sastoji se od:

#### A. TEKSTUALNOG DIJELA:

ODREDBI ZA PROVEDBU

#### B. GRAFIČKOG DIJELA:

Kartografskih prikaza: mjerilo 1:25.000

- Korištenje i namjena prostora
  - Infrastrukturni sustavi – promet
  - Infrastrukturni sustavi – pošta i telekomunikacije
  - Infrastrukturni sustavi – energetski

2.4. Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav – vodoopskrba i otpadne vode

3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – uvjeti korištenja

3.2. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Mjerilo 1:5.000

4.a. Građevinska područja naselja – K.O. Nisko i K.o. Brštanovo

4.b. Građevinska područja naselja – K.O. Korušće i K.o. Dugobabe

4.c. Građevinska područja naselja – K.O. Vučevica

4.d.1. Građevinska područja naselja – K.O. Prugovo i K.o. Bročanac

4.d.2. Građevinska područja naselja – K.O. Prugovo i K.o. Bročanac

4.e. Građevinska područja naselja – K.O. Konjsko

4.c. Građevinska područja naselja – K.O. Vučevica

4.f. Građevinska područja naselja – K.O. Klis

#### II. ODREDBE ZA PROVEDBU PLANA

##### Članak 3.

(1) Prostorni plan uređenja općine Klis (u daljnjem tekstu: Plan) utvrđuje uvjete za dugoročno uređenje područja općine Klis, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, te posebno zaštitu kulturne baštine i vrijednih dijelova prirode i krajolika.

#### 1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

##### Članak 3.a.

Izrazi i pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

##### Osnovni pojmovi:

- Koridor prometnice/ulice** – površina između regulacijskih linija ulice – "građevna čestica prometnice/ulice".
- Regulacijska linija** je linija koja razgraničava prometnu površinu od površina drugih namjena.

3. **Građevinski pravac** je pravac, odnosno linija kojom se određuje minimalna udaljenost pročelja građevine od regulacijske linije.
4. **Postojeća građevina** je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta kojim se odobrava građenje i svaka druga građevina koja je prema posebnom zakonu s njom izjednačena.
5. **Pomoćna građevina** – građevina koja namjenom upotpunjuje individualnu stambenu građevinu: prostori za rad, garaže, spremišta ogrjeva te druge građevine – vodonepropusne sabirne jame, podzemni spremnici goriva, solarni kolektori i fotonaponske ćelije na terenu okućnice, bazeni i sl. koje služe za redovnu uporabu građevine; visina najviše jedna etaža (do 4,0 m od najniže kote uređenog terena, osim ako posebnim uvjetima nije drugačije određeno), uz mogućnost gradnje podruma i krovista bez nadozida.
6. **Osnovna infrastruktura** je građevina za odvodnju otpadnih voda prema mjesnim prilikama određenim Planom i prometna površina preko koje se osigurava pristup do građevne čestice, odnosno građevine.
7. **Građevina** je građenjem nastao i s tlom povezan sklop, svrhovito izveden od građevnih proizvoda sa zajedničkim instalacijama i opremom ili sklop s ugrađenim postrojenjem, odnosno opremom kao tehničko-tehnološka cjelina ili samostalna postrojenja povezana s tlom, te s tlom povezan sklop koji nije nastao građenjem, ako se njime mijenja način korištenja prostora.
8. **Obiteljska kuća** – je građevina stambene namjene sa do 3 stana, do 400 m<sup>2</sup> BRP-a, dozvoljene katnosti: podrum, suteran, prizemlje, 2 kata ili podrum/suteran, prizemlje, kat, potkrovlje.
9. **Višestambena građevina** je građevina stambene namjene s 4 i više stanova, dozvoljene katnosti: podrum, suteran, prizemlje, 2 kata. Mogućnost gradnje višestambenih građevina ograničava se na građevinsko područje Mezanovci (područja označena na kartografskom prikazu 4.f kao GP Mezanovci).
10. **Manja poslovna građevina** je građevina poslovne namjene koja se gradi na čestici stambene namjene kao dodatna građevina uz građevinu osnovne namjene, dopuštene visine najviše jedna etaža (do 4,0 m od najniže kote uređenog terena), uz mogućnost gradnje podruma i krovista bez nadozida.
11. **Jednostavne građevine** određene su Pravilnikom o jednostavnim i drugim građevinama i radovima koji se donosi na temelju Zakona o gradnji. Jednostavne građevine i radovi mogu se graditi odnosno izvoditi bez građevinske dozvole u skladu s glavnim projektom i bez glavnog projekta, u skladu s Planom propisanim uvjetima.
12. **Nadstrešnica** – je jednoetažna građevina, otvorena i natkrivena krovom. Namijenjena je natkrivanju parkirališta i drugih otvorenih površina građevne čestice. Može se izvesti kao slobodnostojeća građevina otvorena sa sve četiri strane, a može se konstruktivno vezati na druge građevine, ogradni ili drugi nosivi zid i sl. Minimalno s jedne strane mora ostati otvorena.  
*Dijelovi i etaže građevine:*
13. **Podrum (Po)** je dio građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50 % svog volumena u konačno uređeni zaravnani teren i čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterana.
14. **Suteran (S)** je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50 % svog volumena u konačno uređeni i zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena.
15. **Prizemlje (P)** je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnog terena mjereno na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterana (ispod poda kata ili krova).
16. **Kat (K)** je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva stropa iznad prizemlja.
17. **Potkrovlje** – dio građevine isključivo ispod kosog krovista bez nadozida, bez namjene, s minimalnim otvorima za svjetlo i prozračivanje čiji se prostor nalazi iznad zadnjeg kata i neposredno ispod kosog krova. Visina nadozida u potkrovlju ne može biti viša od 1,4 m<sup>1</sup>.
18. **Balkoni, lođe, istaci** i sl. – dijelovi građevine u etažama, konzolno izbačeni izvan građevinskog pravca prizemlja:
  - balkon je vanjski dio etaže zgrade, odnosno građevine otvoren s najmanje dvije svoje strane, a koji može biti u ravnini dvaju susjednih pročelja te dijelom ili u potpunosti istaknut izvan ravnina pročelja zgrade/građevine;

- lođa je vanjski dio etaže zgrade, odnosno građevine otvoren jednom svojom stranom;
- istak pročelja je zatvoreni unutarnji dio etaže kata istaknut u odnosu na ravninu pročelja zgrade/građevine.

Zgrade prema smještaju na građevnoj čestici:

19. **Slobodnostojeća građevina** je građevina koja je sa svih strana odmaknuta od granica građevne čestice ili koja je sa svih strana odmaknuta od granica građevne čestice osim od regulacijske linije na kojoj je izgrađena.
20. **Poluugrađena građevina** je građevina kojoj se jedna bočna strana nalazi na granici građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu).
21. **Ugrađena građevina** je građevina kojoj se dvije bočne strane nalaze na granicama građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu).
22. **Niz** je sklop zgrada na tri ili više građevne čestice u nizu na kojima su krajnje poluugrađene zgrade, a između njih jedna ili više ugrađenih zgrada.
23. **Interpolacija** je gradnja zgrade u pretežito izgrađenom uličnom potezu, na građevnoj čestici smještenoj između dvije već izgrađene, odnosno uređene građevne čestice, uključivo i uglovna građevna čestica.

Prostorni pokazatelji:

24. **Građevinska (bruto) površina zgrade** je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama, osim površine vanjskog dizala koje se dograđuje na postojeću zgradu, a koja se izračunava na način propisan Zakonom o prostornom uređenju i propisom donesenim na temelju tog Zakona.
25. **Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig)** – odnos tlocrtnih površina svih građevina na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice.
26. **Visina građevine** mjeri se uz pročelje građevine, od konačno zaravnano i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vijenca. Najniži dio građevine ne podrazumijeva ulaz u podzemnu garažu.

27. **Ukupna visina građevine** mjeri se od konačno zaravnano i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu do najviše točke krova.
28. **Maksimalna visina etaže** osim potkrovlja za obračun visine građevine, mjerena od poda do poda, iznosi: – za stambene etaže do 3,5 m; – za poslovne etaže (uredi) do 4,0 m; – iznimno, za osiguravanje kolnog pristupa za interventna vozila, maksimalna visina etaže prizemlja iznosi do 4,5 m. Etaže građevine mogu biti i više od navedenih, ukoliko to zahtijeva namjena građevine, ali visina građevina ne može prijeći maksimum određen posebnim uvjetima.

#### Članak 4.

(1) Plan utvrđuje uvjete za dugoročno uređenje područja općine, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te posebno zaštitu kulturne baštine i vrijednih dijelova prirode i krajolika.

(2) Plan obuhvaća 14.870 ha i čine ga naselja Bročanac (1.370 ha), Brštanovo (2.060 ha), Dugobabe (980 ha), Klis (2.420 ha), Konjsko (1.330 ha), Korušce (1.200 ha), Nisko (1.570 ha), Prugovo (2.200 ha) i Vučevica (1.740 ha).

(3) Plan se zasniva na pretpostavci da će na prostoru općine 2025. godine živjeti oko 8.000 stanovnika te da će se na istom prostoru nalaziti do 3.000 radnih mjesta.

(4) Provedba Plana temelji se na ovim Odredbama. Njima se definiraju namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata Plana. Svi navedeni uvjeti kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Plana detaljno su utvrđeni kroz tekstualni i grafički dio Plana koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

## 2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

#### Članak 5.

(1) U Planu su određene sljedeće namjene prostora:

– **Građevinsko područje naselja:**

- izgrađeni dio,
- neizgrađeni dio,
- neizgrađeni – komunalno uređeni dio.

– **Površine izdvojenih namjena izvan naselja:**

- gospodarska namjena (proizvodno-poslovna namjena (I, K)),

- sportsko-rekreacijska namjena (R – sportski centri),
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E3 – eksploatacija kamena),
- poljoprivredno tlo (vrijedno obradivo tlo, ostala obradiva tla),
- šume (zaštitna šuma, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište),
- ostale površine (groblja, površine na kojima se mogu graditi građevine iz poglavlja 2.3. i 2.4. Plana),
- cestovni promet,
- željeznički promet,
- cijevni transport plina.

## 2.1. *Građevine od važnosti za Državu i Županiju*

### Članak 6.

(1) U građevine od važnosti za Državu i Županiju spadaju cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima. Za sve kategorije javnih cesta mora se osigurati i očuvati propisani zaštitni pojas ceste koji od vanjskog ruba zemljišnog pojasa sa svake strane u pravilu iznosi: za autoceste 40 m, za ostale državne ceste 25 m, za županijske ceste 15 m, za lokalne ceste 10 m. Uvjeti gradnje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa određuju se u skladu s Planom i posebnim propisima iz oblasti javnih cesta.

(2) U obuhvatu Plana imamo sljedeće građevine od važnosti za Državu i Županiju:

#### **Prometne građevine**

- Autocesta A1,
- Državna cesta D1,
- Državna cesta D56,
- Brza cesta Trogir – Omiš,
- Jadranska željeznica,
- Županijska cesta Ž 6114,
- Županijska cesta Ž 6115,
- Županijska cesta Ž 6253,
- Županijska cesta Ž 6260,

#### **Energetske građevine**

##### **Trafostanice**

- TS 400/220/110 kV KONJSKO – postojeća od važnosti za državu,
- TS 110/20 kV VUČEVICA – planirana od važnosti za županiju,

##### **Dalekovodi**

##### **– od važnosti za državu:**

- DV 400 kV Mostar – Konjsko – postojeći,

- DV 400 kV Konjsko - RHE Velebit – postojeći,
- DV 220 kV Konjsko - Pađene – postojeći,
- DV 2 x 220 kV Orlovac - Konjsko – postojeći,
- DV 2 x 220 kV Konjsko - Vrboran (trenutno pod naponom 110 kV) – postojeći,
- DV 220 kV Zakučac - Konjsko – postojeći,
- DV 220 kV Zakučac - Bilice – postojeći,
- DV 2 x 220 kV Konjsko - Bilice – postojeći,
- DV 2 x 400 kV Konjsko - Lika – planirani,
- DV 2 x 400 kV Konjsko - RHE Velebit – planirani,
- DV 2 x 400 kV Hrvace - Konjsko – planirani,
- DV 2 x 400 kV Konjsko - TE Zaleđe (BiH) – planirani,
- DV 400 kV rekonstrukcija DV 400 kV Konjsko - Mostar (dionica Konjsko - Ercegovci) – planirani,
- DV 2 x 400 kV Konjsko - Zagvozd – planirani,
- DV 2 x 400 kV Konjsko - Zakučac – planirani,
- DV 2 x 220 kV uvod DV 220 kV Zakučac - Bilice u TS Konjsko – planirani,

##### **– od važnosti za Županiju:**

- DV 110 kV Dugopolje - Meterize (po PPŽ-u DV 110 Sinj - Meterize) – postojeći,
- DV 2x110 kV Konjsko - Ogorje – postojeći,
- DV 110 kV Konjsko - HE Đale – postojeći,
- DV 2x110 kV Konjsko - Kaštela – postojeći,
- DV 110 kV Konjsko - EVP Žitnić – planirani,
- DV 2x110 kV Konjsko - Vučevica – planirani,
- DV 2x110 kV Konjsko - Muć – planirani,
- DV 2x110 kV Kaštela 1 - Konjsko – planirani,
- DV 2x110 kV Vučevica - Kaštela II – planirani,
- DV 110 kV uvod DV 110 kV Konjsko - EVP Žitnić u TS Lećevica – planirani,
- DV 110 kV Vučevica - Radošić – planirani.

##### **– Vjetroelektrane snage veće od 20 MW**

- Kočinje brdo – planirana,
- Lećevica – planirana,
- Dugobabe – planirana,
- Pometeno brdo, Projini doci – izgrađena.

##### **– Sunčane elektrane**

- Dugobabe – planirana,
- Kaštela – planirana.

##### **– Plinski magistralni i distribucijski sustav**

- Magistralni plinovod Bosiljevo – Split – Ploče,

- Visokotlačni plinovod RS Klis – RS Split 1 – RS Split 2,
- Redukcijska stanica – RS Klis.
- **Hidroelektre**
- MHE Vrilo: vodotok Jadro 2 – max.1200 kW – postojeća od važnosti za državu.
- **Vodne građevine**
- **Građevine za vodoopskrbu**
- Vodoopskrbni sustav Sinjske krajine – Podsustav Dugopolje – Klis i podsustav Muć – Lečevica – Klis
- **Građevine sustava odvodnje**
- EKO Kaštelanski zaljev – Sustav odvodnje otpadnih voda Splita, Solina, Klisa, Dugopolja, Podstrane i Dugog Rata.

## 2.2. Građevinska područja naselja

### Članak 7.

(1) Građevinska područja naselja su mješovite namjene (izgrađeni dio, neizgrađeni dio i neizgrađeni – komunalno uređeni dio) u kojima prevladava stambena izgradnja niske gustoće (primarna namjena) te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje, kao što su obrazovni, zdravstveni, sportsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, ugostiteljski i servisni sadržaji te prometne i zelene površine i komunalni objekti i uređaji. Ove uključuju i poslovne i gospodarske sadržaje te pojedinačne radne sadržaje, uz uvjet da ovi ne utječu negativno na kakvoću okoliša naselja.

(2) Sadržaji sekundarne namjene kao što su radne, poslovne i ostale djelatnosti mogu se realizirati korištenjem dijela građevine, zasebne građevine, dijela parcele i posebne parcele kao prostora za rad uz uvjet da radne aktivnosti ne stvaraju buku ni prašinu, ne zagađuju zrak i tlo.

(3) Minimalna površina građevne čestice stambene izgradnje iznosi:

- za sve tipove izgradnje obiteljskih građevina:
  - 500 m<sup>2</sup> ukoliko se radi o čestici u neizgrađenom – komunalno uređenom dijelu građevinskog područja,
  - 300 m<sup>2</sup> ukoliko se radi o čestici u izgrađenom dijelu građevinskog područja,
- za višestambene građevine minimalno 1.500 m<sup>2</sup> (na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo 1 višestambena građevina).

(4) Novu građevnu česticu nije dopušteno formirati od dijela susjedne izgrađene građevne čestice na način da se veličina susjedne čestice smanji ispod minimalnih površina utvrđenih ovim Planom, te da izgrađenost postane veća od dopuštene.

(5) Dopušta se formiranje građevne čestice čija je površina do 15 % manja od minimalno propisane ovim Odredbama ukoliko se ta površina koristi za formiranje puta.

(6) Građevna čestica mora imati pristup na prometnu površinu izvedenu barem u zemljanim radovima minimalne širine 3,5 m (3,0 m ukoliko se radi o jednosmjernoj prometnici) za gradnju obiteljske građevine; a 5,0 m ako se gradi višestambena zgrada. Dozvoljeno je izvesti samo jedan ulaz na građevnu česticu maksimalne širine 5,0 m.

(7) Građevinska linija stambene građevine kod gradnje novih građevina mora biti udaljena od regulacijske linije javno-prometne površine najmanje 5,0 m; a kod građevina javne i društvene namjene udaljenost može biti i manja ali ne manja od 1,0 m uz suglasnost i posebne uvjete Općine Klis.

(8) Ukoliko je građevna čestica omeđena s više prometnica udaljenost građevinske linije od regulacijske linije može biti i manja ali ne manje od 2 m uz suglasnost i posebne uvjete Općine Klis.

(9) Regulacijska linija mora biti odmaknuta od osi postojeće ceste minimalno 3 m a kod planiranih prometnica određuje se prema projektu.

(10) Udaljenost građevine od granice susjedne čestice mora biti H/2 (iznimno kod kosih terena se H/2 provodi za svako pročelje zasebno), ali ne manje od 4,0 m.

(11) Iznimno, na strmijim terenima ili u izgrađenom dijelu građevinskog područja gdje drugačije nije moguće, te u slučajevima rekonstrukcije građevina dozvoljen je pristup građevnoj čestici preko kolno-pješačke površine min. širine 1,0 m.

(12) Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice za stambene građevine je 0,20 (20 %).

(13) Maksimalna katnost stambenih građevina na čestici površine do 500 m<sup>2</sup> može biti Po + P + 1 ili Po + P + Pk, pri čemu je maksimalna visina vjenca građevine 9,0 m mjereno od najniže kote uređenog terena (ulaz u podzemnu garažu i/ili etažu ne računa se kao najniža kota uređenog terena).

(14) Za građevine visine P + 2 ne dopušta se izgradnja stambenih potkrovlja s nadozidom iznad posljednje dopuštene etaže (osim galerijskih u okviru posljednje dopuštene etaže s ugradnjom krovnih prozora) ni izgradnja luminara. Iznad zadnje etaže može se graditi krov bez nadozida.

(15) U slučaju da se umjesto druge etaže gradi stambeno potkrovlje dopušta se izgradnja luminara (koji mogu zauzimati do 50 % dužine vjenca), te ugradnja krovnih prozora, s nadozidom maksimalne visine 1,4 m.

(16) Kod gradnje višestambenih građevina maksimalna katnost može biti  $P_o + S + P + 2$ , a u slučaju kada je površina građevne čestice veća od 3.000 m<sup>2</sup>, dozvoljava se gradnja još jedne etaže uz suglasnost Općine Klis.

(17) Unutar građevinskog područja naselja mogu se graditi građevine namijenjene gospodarskoj djelatnosti (proizvodne i poslovne građevine – pretežito zanatske, uslužne, trgovačko i komunalno-servisne, te ugostiteljsko-turističke građevine). Maksimalni koeficijent izgrađenosti gospodarskih građevina je 0,4; a maksimalni koeficijent izgrađenosti podzemni parcele je  $k_{ig}P = 0,70$  (70 %). Maksimalna visina ovih građevina je 13,5 m mjerenom od najniže kote uređenog terena uz građevinu, a najveća katnost takve građevine je  $P_o + S + P + 2 + P_k$ . Dopušta se izgradnja i više od jedne podrumске etaže. Najmanje 30 % površine građevne čestice je potrebno urediti kao zelenu površinu. Minimalna udaljenost do ruba parcele je  $h/2$  visine građevine, ali ne manje od 4 m.

(18) Unutar građevinskog područja naselja mogu se graditi pomoćne građevine (kotlovnice, ljetne kuhinje, vrtni paviljoni, solarni paneli, spremišta, bazeni i sl.) te garaže do maksimalne visine 4,0 m. Minimalna udaljenost pomoćne građevine i garaže od ruba susjedne čestice je 4,0 m, a od prometnice 5 m. Vodonepropusne sabirne jame (septičke jame) mogu biti građene prema prometnici na manjoj udaljenosti, ali ne manjoj od 2 m uz uvjet da su potpuno ukopane. Pomoćne građevine (kotlovnice, ljetne kuhinje, vrtni paviljoni, solarni paneli, spremišta, bazeni i sl.) mogu imati brutto razvijenu površinu do najviše 5 % površine građevinske čestice (npr. na građevnoj čestici od 1.000 m<sup>2</sup> može imati 50 m<sup>2</sup> površinu).

(19) Ukoliko se gradi podzemna garaža, njena ukupna površina ne smije iznositi više od 70 % površine građevne čestice na kojoj se nalazi. Može imati 1 podzemnu etažu maksimalne visine 4 m. Mora biti udaljena 4,0 m od susjedne čestice a od prometnice 5 m te svojim položajem ne smije ugrožavati sigurnost odvijanja prometa. Iznimno, može biti i bliže ali uz suglasnost susjeda.

(20) Na svakoj građevnoj čestici moraju se osigurati dovoljne površine za promet u mirovanju, a kod gradnje novih građevina i manipulativni prometni prostor, a što je prikazano u tablici u članku 14.

(21) Uređenje terena oko građevina treba izvesti na način da se ne naruši prirodno otjecanje vode na štetu susjednih čestica i građevina.

(22) Najmanje 30 % površine građevne čestice je potrebno urediti kao zelenu površinu visokim

(na 100 m<sup>2</sup> čestice potrebno je zasaditi minimalno 1 stablo), srednje-visokim i niskim autohtonim raslinjem (travne kocke se ne smatraju zelenom površinom). Vanjski zajednički (posebno prizemni) dijelovi građevine (zelene površine i parkirališta za goste) smatraju se dijelom građevine (zgrade) i ne mogu se etažirati.

(23) Krov može biti kosi ili ravni. Nagib kosog krova preporuča se između 18 – 30 %. Za pokrov je obavezno koristiti crijep. Ukoliko se koristi dvostrušni krov preporuča se smjer sljemena (paralelan ili okomit na ulicu) koji prevladava u susjedstvu ili uličnom potezu odnosno paralelan sa slojnicama na nagnutom terenu.

(24) Za gradnju u sklopovima ruralne arhitekture ili u njihovoj neposrednoj blizini, potrebno je koristiti karakteristične građevinske elemente i materijale od kojih su građeni susjedni stari objekti, te usklađivanje horizontalnih i vertikalnih gabarita s okolnom izgradnjom.

(25) Kod ograđivanja građevne čestice koristiti zelenilo i po mogućnosti prirodne materijale, kamen i drvo. Maksimalna visina dijela ograde od čvrstog (netransparentnog) materijala je 0,8 m u odnosu na višu kotu terena uz ogradu.

(26) Da bi se sačuvao izgled padina, na kosim građevnim česticama u pravilu se ne dopušta izgradnja podzida viših od 1,5 m.

(27) Teren oko objekta, potporni zidovi i terase moraju se graditi tako da ne narušavaju izgled naselja (najbolje korištenjem tradicionalnih rješenja, oblika i materijala) i ne mijenjaju prirodno otjecanje vode na štetu okolnog zemljišta.

(28) Na temelju Plana, dozvoljava se izgradnja novih građevina, te zamjena i rekonstrukcija postojećih građevina u izgrađenim i neizgrađenim – uređenim dijelovima građevinskog područja na urbanističkim definiranim lokacijama.

(29) Urbanistički definirana lokacija podrazumijeva postojeću odgovarajuću izgrađenu prometnu površinu izvedenu barem u zemljanim radovima.

(30) Plan utvrđuje da se unutar građevinskih područja mogu postavljati montažni objekti (kiosci) kao privremeno rješenje. Lokacije, kriteriji i načini postave ovih objekata regulirati će se posebnom odlukom Općinskog vijeća Općine Klis.

(31) Unutar građevinskog područja naselja mogu se graditi školske i predškolske ustanove, gospodarske – poslovne građevine, stambeno-poslovne građevine, parkovne i zelene površine, trgovine, prometne površine i građevine, prateće i pomoćne građevine te građevine infrastrukture.

(32) Za stambene i gospodarske poslovne građevine vrijede uvjeti članka 7. uz iznimku dopuštene etažnosti na kosom terenu, koja može iznositi  $Po/Su + P + 2$ .

(33) U građevinskim područjima zagorskog dijela općine Klis, ukoliko se za njih izrađuju urbanistički planovi uređenja (za obuhvate veće od 5.000 m<sup>2</sup>) u kojima se odgovarajuće rješavaju javni prostori (posebno kolno pješačke površine i komunalna infrastruktura) kao poticajna mjera dopušta se do 0,1 (10 %) povećana izgrađenost te do 2 m povećana maksimalna visina građevine do vijenca od onih propisanih odredbama ovog članka.

(34) Unutar neizgrađenog komunalno opremljenog dijela naselja na rubovima prema državnoj cesti i prema susjednoj izgradnji potrebno je formirati pojas zaštitnog drveća kao tampon zonu.

#### Članak 8.

(1) U centru naselja Klis dopušta se izgradnja hotela ili sličnih sadržaja za pružanje usluga smještaja u turizmu s pratećim sadržajima ugostiteljsko-turističke djelatnosti (ugostiteljski, zabavni, kulturni, trgovački, uslužni, rekreacijski i športski, te sličnih prostora) na površini od minimalno 1.000 m<sup>2</sup>.

(2) Maksimalni koeficijent izgrađenosti nadzemni parcele je  $k_{igN} = 0,60$  (60 %), a maksimalni koeficijent izgrađenosti podzemni parcele je  $k_{igP} = 0,70$  (70 %).

(3) Najveća dopuštena visina do vijenca građevine je 20,0 m mjerena od najniže kote uređenog terena uz građevinu, a najveća katnost takve građevine je  $Po + S + P + 4$ , gdje maksimalna površina zadnje etaže može zauzimati najviše 60 % karakteristične etaže ili se može izgraditi kao puna etaža potkrovlja do maksimalne visine nadozida od 1,2 m.

(4) Dopušta se izgradnja i više od jedne podrumске etaže.

(5) Kod izgradnje potkrovlja dopušta se izgradnja luminara (koji mogu zauzimati do 50 % dužine vijenca), te ugradnja krovnih prozora.

(6) Najmanje 20 % površine građevne čestice je potrebno urediti kao zelenu površinu.

(7) Udaljenost građevine od ruba građevne čestice ne mora se striktno primjenjivati, odnosno, građevina se može graditi i na samoj granici građevne čestice uz obveznu pisanu suglasnost Općine Klis.

### 2.3. Izgrađene strukture van naselja

#### Članak 9.

##### Gospodarska namjena

(1) Gospodarske djelatnosti na utvrđenim građevinskim područjima izvan naselja za izdvojene namjene su:

- proizvodno-poslovna zona Vučevica zapad,
- proizvodno-poslovna zona Vučevica,
- proizvodno-poslovna zona Vučevica istok,
- proizvodno-poslovna zona Vučevica jug 1,
- proizvodno-poslovna zona Vučevica jug 2,
- proizvodno-poslovna zona Prugovo,
- proizvodno-poslovna zona Kurtovići Sjever,
- proizvodno-poslovna zona Kurtovići jug 2,
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina: eksploatacija kamena (E3).

(2) Primarna namjena su proizvodni sadržaji, zanatske djelatnosti, servisi i skladišta. Osim ovih sadržaja dopuštena je gradnja pratećih sadržaja: prodavaonica, prodajnih salona i sličnih objekata u funkciji trgovine, prodavaonica artikala svakodnevnih potrošnje, manji ugostiteljski objekti, komunalni objekti i uređaji, prometni objekti i ostali objekti koji upotpunjuju sadržaje proizvodno-poslovnih zona. Površina ovih pratećih sadržaja može iznositi do 30 % površine zone.

(3) U okviru proizvodno-poslovnih zona dopuštena je izgradnja stambenog prostora maksimalne bruto površine 150 m<sup>2</sup> na građevnoj čestici minimalne veličine 800 m<sup>2</sup>. Ukoliko je građevna čestica veća od 800 m<sup>2</sup> dopuštena je izgradnja jedne dodatne stambene jedinice iste veličine na svakih daljnjih 1.000 m<sup>2</sup> površine građevne čestice.

(4) Minimalna površina građevne čestice primarne namjene je 1.000 m<sup>2</sup>. Građevine se mogu graditi kao pojedinačne ili prislonjene zabatnim zidovima koji se u tom slučaju moraju izvesti kao protupožarni.

(5) Prometnim rješenjem proizvodno-poslovne zone potrebno je, njene dijelove koji privlače teški transport, što direktnije povezati na prometnice višeg reda. Građevna čestica mora imati pristup na javnoprometnu površinu minimalne širine 5,5 m.

(6) Prilikom izrade Urbanističkih planova uređenja obvezatna je izrada prometnih rješenja gdje se osiguravaju uvjeti organizacije prometa sukladno namjeni, te je broj parkirnih mjesta potrebno osigurati sukladno tablici u članku 14.

(7) Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice  $k_{ig} = 0,35$  (35 %), a za prislonjene  $k_{ig} =$

0,45 (45 %). Minimalno 20 % površine građevne čestice mora biti uređeno kao zelena površina. Maksimalna visina građevina je 12,0 m mjereno od završne kote uređenog terena. Urbanističkim planom uređenja mogu se iznimno odrediti drugačiji uvjeti visine i izgrađenosti, ako se ustanovi društveni interes ili tehnološko funkcionalna potreba, ali koeficijent izgrađenosti ne može biti veći od 0,5 za samostojeće objekte i 0,6 za prislonjenedvojne objekte, a visina objekta ne može biti veća od 16,0 m.

(8) Maksimalni koeficijent izgrađenosti nadzemni za građevine koje se grade u sklopu zone Kurtovići sjever je  $k_{igN} = 0,45$  (45 %), a maksimalna katnost kod tih građevina je  $Po + (S) + P + 4$ , odnosno njihova visina ne može biti viša od 18,0 m mjerena od mjerodavne kote. Maksimalni koeficijent izgrađenosti podzemni je  $k_{igP} = 0,60$ . Minimalno 20 % površine građevne čestice mora biti uređeno kao zelena površina. Urbanističkim planom uređenja se iznimno može koeficijent izgrađenosti odrediti drugačije, ako se pri izradi Urbanističkog plana uređenja ustanovi društveni interes ili tehnološko funkcionalna potreba, ali koeficijent izgrađenosti nadzemni ne može biti veći od  $k_{igN} = 0,5$ . Na tom području se osim građevina proizvodne i poslovne namjene, dopušta izgradnja građevina javne i društvene namjene, građevina za potrebe znanstvenih istraživanja, tehnološkog parka za potrebe sveučilišta i objekata sportsko-rekreacijske namjene. Od građevina koje je važno spomenuti, tu su: studentski centar, smještajne građevine za studente, smještajne građevine za profesore, građevina instituta mediteranskih kultura sa staklenicima i istraživačkim paviljonima, sportska dvorana, građevine znanstveno-istraživačkih inkubatora, građevina sveučilišne bolnice, parkovi, zelene površine i ostali prateći sadržaji.

(9) Na rubovima proizvodno-poslovne zone potrebno je formirati pojas pejzažnog i zaštitnog zelenila kao tampon prema susjednoj izgradnji, posebno zonama namijenjenim pretežito ili djelomično stanovanju. Ogradu treba izvesti na način da puni dio ograde bude visok maksimalno 0,8 m, mjereno od više kote terena uz ogradu, a ostalo transparentna metalna ograda. Uz ogradu se preporuča pojas grmolikog zelenila.

#### Članak 9.a.

#### Sportsko-rekreacijska namjena – R – Konjsko

(1) Sportsko-rekreacijski sadržaji u sklopu ove zone podrazumijevaju sportske dvorane, sportske terene (boćališta, odbojka, košarka, mali nogomet

i sl.), manje zelene površine i slično, te prateće sadržaje (klupski prostori, sanitarni čvorovi, tuševi i sl.) kao samostalne cjeline ili kao dijelove osnovne građevine.

(2) Visina pojedine sportske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni.

(3) Najveća visina sportskih dvorana je 20,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti je 0,8.

(4) Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se:

- za prateće građevine uz sportske sadržaje, najmanje 3,0 m,
- za zatvorene sportske sadržaje, minimalno  $H/2$ , gdje je  $H$  visina sportske građevine (dvorane) od najniže kote uređenog terena uz građevinu do vijenca.

(5) Uz ove sadržaje moguća je izgradnja i manjih ugostiteljskih građevina uz uvjet da te građevine ne prelaze 15 % površine građevne čestice na kojoj je izgrađen jedan od spomenutih sadržaja. Navedeni parametri vrijede za sadržaje kao samostalne cjeline, a ako su isti dio osnovne građevine onda preuzimaju parametre koji vrijede za osnovne građevine.

#### Članak 9.b.

#### Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

(1) Na području općine Klis nalaze se tri površine namjenjene za iskorištavanje mineralnih sirovina – eksploataciju tehničko-građevnog kamena i to:

- 1) u Bršanovu (Velika Grd) (19,1 ha),
- 2) u Dugobabama (21,8 ha),
- 3) u Klis – Kosi (27,5 ha).

(2) Obveza vlasnika odnosno korisnika ovog prostora je sanacija cijelog obuhvata zone po isteku eksploatacije odnosno djelomična sanacija zone za pojedine dijelove čim je to tehnološki moguće. Biološkom sanacijom potrebno je cijelu zonu rekultivirati te dovesti u približno prvobitno stanje.

(3) Sve postojeće površine namjenjene za iskorištavanje mineralnih sirovina iz stavka (1) ovog članka, potrebno je ponovno valorizirati i njihove lokacije utvrditi prema zakonom propisanom postupku prema sljedećim kriterijima:

- ne smiju biti na mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja podzemnih voda, niti bliže od 500 m od linije obala voda,

- mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih, športskih, rekreacijskih i zaštićenih područja,
- ne smiju ugrožavati krajobrazne vrijednosti (prirodne i kultivirane),
- ne smiju se nalaziti u zaštićenim područjima,
- ne smije se eksploatirati pijesak i šljunak iz jezera i vodotoka, ako ležište nije obnovljivo,
- zabrana i istraživanje mineralnih sirovina u blizini speleoloških objekata i na područjima Planom predviđenih za zaštitu,
- ne smije se bez posebnih mjera sigurnosti i zaštite mora dopustiti istraživanje i eksploatacija, te transport nafte i plina,
- potrebno je predvidjeti suvremenije metode eksploatacije,
- tranzit sirovine potrebno je riješiti izvan područja naselja,
- mora se odrediti siguran pristup javnim cestama,
- ne mogu se umanjivati površine osobito vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1 i P2),
- za sva eksploatacijska polja koja se nalaze unutar II. i III. zone sanitarne zaštite izvorišta u kojima je ograničena eksploatacija mineralnih sirovina (prema posebnim propisima), potrebno je provesti detaljnije vodoistražne radove – mikrozoniranje u postupku određivanja daljnje eksploatacije sukladno posebnim propisima,
- unutar površina utvrđenih eksploatacijskih polja, mogu se graditi postrojenja i postavljati oprema za obradu i izradu proizvoda na bazi mineralne sirovine (betonare, asfaltna baze, pilane, drobilice i sl.),
- potrebno je izvršiti sanaciju eksploatacijskih polja mineralnih sirovina na kojima je upisana RH prvenstveno pejzažnom rekultivacijom ili sportsko-rekreacijskom namjenom. Sanacija ovisno o tipu eksploatacije i vrsti mineralne sirovine koja se eksploatira mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju,
- obvezna je tehnička sanacija i biološka rekultivacija dijelova eksploatacijskih polja na kojima je završena eksploatacija inertnim materijalom iz iskopa ili oporabljenim građevinskim otpadom, uz uvjet zaštite voda, a sukladno rudarskoj dokumentaciji uz potvrdu geomehaničke stabilnosti deponiranog materijala, kako bi se tijekom eksploatacije omogućilo njihovo saniranje,
- eksploatacijska polja koja ne udovoljavaju prethodnim kriterijima ne mogu se proširivati, niti

se mogu izdavati odobrenja za njihovu daljnju eksploataciju u odnosu na odobrenu.

(4) Za postojeći kamenolom u Klis - Kosi, određuje se zatvaranje uz postupak sanacije (bez daljnje eksploatacije).

(5) Proširenje i rekonstrukcija postojećih eksploatacijskih polja, utvrđenih valjanim odobrenjima i rudarskim koncesijama (projektom), ne mogu se odobriti do okončanja eksploatacije odobrene količine rezervi i izvršene sanacije koja je određena postojećom navedenom dokumentacijom za izvođenje rudarskih radova, ukoliko ta postojeća eksploatacijska polja ne udovoljavaju ili ne mogu udovoljiti kriterijima iz stavka (3) ovog članka, te se nakon isteka odobrenog roka moraju zatvoriti i sanirati.

(6) U postojećim eksploatacijskim poljima za koja je Planom određeno da se nakon isteka odobrenog roka moraju zatvoriti i sanirati, dozvoljena je izgradnja građevina i postrojenja kojima bi se poboljšali uvjeti rada eksploatacijskog polja do isteka odobrenog roka u kojem se moraju zatvoriti.

(7) Detaljni elementi sanacije svih površina za eksploataciju kamena utvrditi će se projektom sanacije.

#### Članak 9.c.

#### **Poljoprivreda – obradiva tla**

(1) Planom je dozvoljeno korištenje neizgrađenih dijelova građevinskih područja za poljoprivredne svrhe do privođenja planiranoj namjeni te korištenje manjih terasiranih obradivih površina uz rubove građevinskih područja na padinama Kozjaka i Mosora.

(2) Poljoprivredne površine utvrđene Planom potrebno je zaštititi od svake gradnje koja nije izričito dopuštena Planom ili posebnim zakonima. Vlasnici i ovlaštenici poljoprivrednog zemljišta dužni su obradivo poljoprivredno zemljište održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju. Poljoprivredno zemljište mora se zaštititi od onečišćavanja zabranom, ograničavanjem i sprečavanjem unošenja štetnih tvari, bilo direktno, bilo vodom ili zrakom.

(3) Vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište izvan granica građevinskog područja ne može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- a) kada nema niže vrijednog poljoprivrednog zemljišta u neposrednoj blizini, što ne uključuje izgradnju igrališta za golf i samostalnih građevina sunčanih elektrana,

- b) kada je utvrđen interes Republike Hrvatske za izgradnju objekata koji se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja,
- c) pri gradnji poljoprivrednih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda uključivo sklopove obnovljivih izvora energije na tim građevinama,
- d) za korištenje građevina koje su ozakonjene temeljem posebnog zakona.

(4) Poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države raspolaže se na temelju Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države te se tim Programom mogu jednokratno planirati površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za ostale namjene i to maksimalno do 5 % ukupne površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine Klis.

(5) Poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na kojem je nezakonito izgrađena zgrada ozakonjena u postupku propisanom zakonom, kojim je uređeno ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, raspolaže ministarstvo nadležno za upravljanje državnom imovinom u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje državnom imovinom.

(6) Poljoprivredno zemljište izvan građevinskog područja ne može se geodetskim elaboratima dijeliti na katastarsku česticu manju od 1 ha površine, osim u slučaju izdvajanja poljoprivrednog zemljišta radi izgradnje infrastrukturnih i drugih građevina određenih posebnim propisom kojim se uređuje prostorno uređenje i osim u slučaju naslijeđivanja.

(7) Poljoprivredna zemljišta izvan građevinskog područja u vlasništvu države (P2) kategorije koja su prodana javnim natječajem ne mogu se prenamijeniti u drugu namjenu.

(8) Poljoprivredna zemljišta na kojima se nalaze dugogodišnji nasadi kao i površine poljoprivrednih zemljišta za koje su korisnicima isplaćene izravne potpore od strane Agencije u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ne mogu se prenamijeniti u građevinska područja te se na njih ne mogu postavljati samostalne građevine solarnih elektrana.

#### Članak 9.d.

#### Zaštitne šume

(1) Planom se zadržavaju sve postojeće površine šuma i šumskih zemljišta te se predviđa i neophodno pošumljavanje neobraslih površina, posebno površina gdje šume imaju zaštitni karakter.

(2) Planom su određena sljedeća područja gdje je neophodno formiranje zaštitnih šumskih i drugih zelenih površina:

- na padinama Kozjaka i Mosora, posebno na terenima većih nagiba zbog zaštite tla, prometnica i drugih građevina od erozije i poplava,
- oko groblja, komunalnih uređaja, aktivnih eksploatacijskih područja te gdje je to moguće oko brzih prometnica u blizini naselja.

(3) Prilikom izvođenja radova na šumskim staništima potrebno je ograničiti kretanje radne mehanizacije kako bi se izbjeglo zadiranje u šumske površine izvan obuhvata zahvata.

(4) Prilikom izgradnje infrastrukturnih objekata u najvećoj mjeri potrebno je izbjegavati zaštitne šume i šume posebne namjene.

#### Članak 9.e.

#### Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište

(1) Planom su utvrđena i nisko produktivna šumska zemljišta odnosno kamenjar i makija kao i neobrasle površine koje se mogu koristiti za pašarenje, brst, žirenje te branje i sakupljanje plodova i sjemenja, uz uvjet da se ne ugrožava stabilnost ekosustava. S ovim površinama se miješaju i manje izdvojene obradive površine kao i terasirane obradive površine uz rubove građevinskih područja.

#### Članak 9.f.

#### Groblja

(1) U obuhvatu Plana nalazi se deset postojećih groblja u svim naseljima i ona će tu funkciju vršiti i dalje. Planom se predviđa njihovo uređivanje i proširenje. Sva groblja su odvojena od susjednih namjena pojasom zaštitnog zelenila ili prometnicom.

(2) Prateće građevine i površine koje se koriste u funkciji groblja (parkirališta, manje trgovačke građevine za prodaju svijeća, cvijeća i sl.) mogu se graditi i smjestiti i unutar građevinskog područja naselja neposredno uz groblje, ukoliko se unutar površine određene za groblje to ne može osigurati.

#### 2.4. Gradnja izvan građevinskih područja

#### Članak 10.

(1) Izvan građevinskog područja omogućava se izgradnja građevina koje po svojoj namjeni zahtijevaju položaj izvan građevinskog područja.

(2) Građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja na prostoru općine Klis su:

- infrastrukturne građevine (prometne, energetske, komunalne i dr.) (uvjeti dani u poglavlju 5.);
- građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji;
- farme, poljoprivredna spremišta, staklenici i plastenici i sl.;
- stambene i pomoćne građevine za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više;
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina (uvjeti dani u članku 9.b.);
- reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima (uvjeti dani u članku 23);
- rekonstrukcija postojećih građevina (uvjeti dani u članku 30).

(3) Građenjem građevina, iz stavka (2) ovog članka izvan građevinskog područja, ne mogu se formirati naselja, ulice ili grupe građevina.

(4) Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kakvoća i cjelovitost poljodjelskog zemljišta i šuma,
- očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju,
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici,
- osigura što veća površina čestice, a što manja površina građevnih cjelina,
- osigura infrastruktura, te sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

(5) Građevine iz stavka (2) ovog članka ne mogu se graditi na područjima visoke šume i šumskog zemljišta, već isključivo na poljoprivrednom zemljištu (vrijedno obradivo tlo i ostalo obradivo tlo) i ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskom zemljištu.

#### Članak 10.a.

#### **Građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji**

(1) Građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji mogu se graditi za potrebe stočarske proizvodnje, poljodjelske proizvodnje i prerade stočarskih i biljnih proizvoda prema sljedećim uvjetima:

- Ove građevine mogu se graditi jedino na površinama na kojima se ta djelatnost obavlja, a koje su Planom razgraničene kao poljoprivredno zemljište.

- Građevine se ne mogu graditi na I. i II. kategoriji bonitetnog zemljišta (osobito vrijedno i vrijedno poljoprivredno zemljište).
- Ove površine potrebno je koristiti na način da se zadovolje svi kriteriji sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš prvenstveno u smislu zaštite voda i zraka te u odnosu na postojeće i planirane namjene i sadržaje u prostoru.
- Mogućnost izgradnje ovih građevina podrazumijeva bavljenje poljoprivredom (poljodjelstvom i/ili stočarstvom) kao registriranom osnovnom djelatnošću.
- Ove građevine u prostornom smislu moraju sačinjavati funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora.
- Površina građevne čestice predviđene za izgradnju građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji ne može biti veća od 10 % ukupne površine poljoprivrednog zemljišta koji je osnova za ishođenje odobrenja za građenje.
- Maksimalna izgrađenost građevne čestice može biti 50 %, katnost može biti prizemlje, max. visine 5 m. Iznimno, visina može biti i viša ako to zahtijeva tehnološki proces.
- Sukladno važećem Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, u II. zoni sanitarne zaštite izvorišta, između ostalog, zabranjena je:
  - Poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnim propisu,
  - Stočarska proizvodnja, osim za potrebe poljoprivrednog gospodarstva odnosno farmi do 20 uvjetnih grla uz primjenu mjera zaštite voda sukladno posebnom propisu o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva.

#### Članak 10.b.

#### **Gospodarske građevine – farme**

(1) Gospodarske građevine – farme čine građevinu ili grupe građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem koje se mogu graditi na zemljištu najmanje površine 2.000 m<sup>2</sup>, osim u Kliškom polju. Gospodarska građevina – farma može zauzeti najviše 10 % pripadajućeg zemljišta.

(2) Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje;
- stočarske proizvodnje;
- proizvodnje i skladištenja vina;
- prerade poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na farmi;
- i drugo.

(3) Gospodarske građevine iz prethodnog stavka mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 50 m od građevinskog područja naselja, osim za gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje.

(4) Najveća visina građevine iz stavka 2. ovog članka može iznositi 8,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

(5) Površina i raspored gospodarskih građevina na farmi utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

(6) Oblikovanje građevina na farmi mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- krov dvostrešan nagiba do 30°;
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati.

(7) Gospodarske građevine za uzgoj stoke i peradi (stočarska proizvodnja) mogu se graditi izvan građevinskog područja za uzgoj najmanje 10 uvjetnih grla.

(8) Površina zemljišta za građevine iz ovog članka ne može biti manja od 2.000 m<sup>2</sup>, s najvećim koeficijentom izgrađenosti do 0,3. Najveća bruto razvijena površina gospodarskih građevina iznosi 3.000 m<sup>2</sup> i najveća visina prizemlje, s mogućnošću gradnje podruma i tavana, odnosno najviše 6,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Udaljenost građevina od susjedne međe iznosi H/2, gdje je H visina građevine do vijenca.

(9) Gospodarske građevine za uzgoj životinja na farmi smještaju se na udaljenosti od najmanje 100 m od građevinskog područja naselja te 100 m od državnih cesta, 50 m od županijskih cesta i 30 m od lokalnih cesta.

#### Članak 10.c.

##### Poljoprivredno spremište

(1) Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 5.000 m<sup>2</sup> dozvoljena je gradnja poljoprivrednog spremišta (građevina za vlastite gospodarske potrebe, spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.).

(2) Poljoprivredno spremište može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtno bruto površine do 10 m<sup>2</sup>, odnosno najviše 15 m<sup>2</sup> na poljoprivrednom

zemljištu površine veće od 10.000 m<sup>2</sup>. Površina poljoprivrednog spremišta ne može se proporcionalno povećavati u odnosu na površinu zemljišta.

(3) Poljoprivredno spremište mora biti građeno na način da:

- sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena,
- prostor ispod kosog krova moguće je koristiti za namjenu spremišta i to pristupom isključivo iz prizemlja građevine.
- bude smještena na neplodnom dijelu poljodjelskog zemljišta, udaljena minimalno 5 m od granica susjednih čestica,
- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju,
- visina do vijenca ne može biti viša od 2,5 m,
- pokrov treba izvesti na tradicijski način (kamenim pločama i crijepom).

(4) Poljoprivredna spremišta ne mogu se graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu. Poljoprivredno zemljište ne može se dijeliti na manje čestice bez uklanjanja te građevine.

(5) Poljoprivredna spremišta ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu i ne mogu se prenamijeniti.

#### Članak 10.d.

##### Staklenici i plastenici

(1) Staklenici i plastenici se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu izvan osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Postavljaju se na udaljenosti od najmanje 3,0 m od međe.

(2) Pčelinjaci se moraju postavljati u skladu s posebnim propisima tako da ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima i javnom prometu. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevne čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

**Stambene i pomoćne građevine za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više**

#### Članak 10.e.

(1) Izvan građevinskog područja mogu se graditi zgrade za:

1. potrebe seoskog turizma,

2. prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu,
3. obrta registriranog za obavljanje poljoprivrede ili
4. pravne osobe registrirane za obavljanje poljoprivrede.

(2) Građevine iz stavka 1. mogu se graditi prema kriterijima:

- Na površinama od 2 ha i više mogu imati prizemlje ukupne površine do 200 m<sup>2</sup> građevinske bruto površine (najveće visine do 5 m) i/ili potpuno ukopani podrum do 400 m<sup>2</sup> građevinske bruto površine.
- Na površinama preko 20 ha mogu imati prizemlje ukupne površine do 400 m<sup>2</sup> građevinske bruto površine (najveće visine do 5 m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1.000 m<sup>2</sup> građevinske bruto površine.
- Ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.
- Odobrenje za građenje može se izdati samo na površinama koje su privedene svrsi i zasađene trajnim nasadima (maslina, vinova loza i sl.) u površini od najmanje 70 % ukupne površine obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i seljačkog domaćinstva za pružanje ugostiteljsko turističke usluge. Ove površine i građevine ne mogu se prenamijeniti u drugu namjenu.
- Gospodarske građevine ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10 m od granice susjedne parcele.

### 3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

#### Članak 11.

(1) Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti utvrđeni su u poglavlju 8.1. Zaštita voda. Obzirom da se veliko područje općine Klis nalazi u III. i IV. zoni sanitarne zaštite, te mali dio u II. zoni, u postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za izgradnju prilikom utvrđivanja detaljne namjene svake pojedine građevine i uvjeta za njenu izgradnju potrebno je poštivati ograničenja utvrđena Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta voda za piće, uz ishođenje vodopravnih uvjeta, odnosno stručnog mišljenja Hrvatskih voda.

### 4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

#### Članak 12.

(1) Unutar građevinskog područja naselja označenog kao društvena namjena (D) mogu se graditi školske ustanove s dvoranama, predškolske ustanove, prateće i pomoćne građevine, građevine infrastrukture te uređivati parkovne i zelene površine.

(2) Građevina predškolske ustanove (ili korištenja dijelova postojećih građevina) može se graditi primjenom sljedećih normativa:

- a) djeca dobi do 6 godina – 10 % od ukupnog broja stanovnika,
- b) obuhvat djece u dječjim ustanovama – 60 % djece iz točke a),
- c) za izgradnju dječjih ustanova potrebno je osigurati građevnu česticu u površini od 15 – 25 m<sup>2</sup> zemljišta po djetetu.
- d) najveća dopuštena etažnost/visina građevine predškolske ustanove iznosi  $P_o + P + 1$ ,
- e) najveća dopuštena izgrađenost za predškolsku ustanovu iznosi 0,6; a u izgrađenost ne ulaze vanjska igrališta,
- f) udaljenost građevine predškolske ustanove iznosi:
  - od granice građevne čestice najmanje 6,0 m,
  - od regulacijskog pravca najmanje 6,0 m za građevine do visine od 12,0 m, odnosno 8,0 m za građevine više od 12,0 m,
- g) građevna čestica predškolske ustanove treba biti ozelenjena, a najmanje 25 % njene površine treba hortikulturno urediti,
- h) građevnu česticu za predškolsku ustanovu potrebno je ograditi ogradom visine do 2,0 m,
- i) potreban broj parkirališnih mjesta iskazan je u tablici u članku 14.

(3) Građevina školske ustanove može se graditi primjenom sljedećih normativa:

- a) broj djece školske dobi – 12 % od ukupnog broja stanovnika,
- b) veličina građevne čestice – 25 – 40 m<sup>2</sup> po učniku.
- c) najveća dopuštena etažnost/visina građevine školske ustanove iznosi  $P_o + P + 2$ ,
- d) najveća dopuštena izgrađenost za školsku ustanovu iznosi 0,5; a u izgrađenost ne ulaze vanjski sportski tereni,
- e) udaljenost građevine školske ustanove iznosi:
  - od granice građevne čestice najmanje 6,0 m,

- od regulacijskog pravca najmanje 6,0 m za građevine do visine od 12,0 m, odnosno 8,0 m za građevine više od 12,0 m,
- f) građevna čestica školske ustanove treba biti ozelenjena, a najmanje 25% njene površine treba hortikulturno urediti,
- g) građevnu česticu za školsku ustanovu potrebno je ograditi ogradom visine do 2,0 m,
- h) potreban broj parkirališnih mjesta iskazan je u tablici u članku 14.

## 5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

### Članak 13.

(1) Plan utvrđuje prostor i uvjete za gradnju i uređenje:

- cestovne i željezničke mreže te prometnih objekata,
- elektroenergetske mreže i objekata elektroopskrbe,
- mreže i uređaja vodoopskrbe i odvodnje,
- mreže telekomunikacija.

(2) Koridori elektroenergetskih vodova određeni su s obzirom na dva uvjeta:

- zadovoljenje tehničko-tehnoloških kriterija,
- sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

(3) Elektro-prijenosni sustavi moraju se planirati uvažavajući uvjete razgraničenja prostora prema obilježju korištenja i namjeni, te se određuje širina zaštitnih pojasa:

#### – POSTOJEĆI DALEKOVODI:

- dalekovod 2 x 400 kV – zaštitni koridor 80 metara (40 + 40 od osi DV-a),
- dalekovod 400 kV – zaštitni koridor 70 metara (35 + 35 od osi DV-a),
- dalekovod 2 x 220 kV – zaštitni koridor 60 metara (30 + 30 od osi DV-A),
- dalekovod 220 kV – zaštitni koridor 50 metara (25 + 25 od osi DV-a),
- dalekovod 2 x 110 kV – zaštitni koridor 50 metara (25 + 25 od osi DV-a),
- dalekovod 110 kV – zaštitni koridor 40 metara (20 + 20 od osi DV-a).

#### – PLANIRANI DALEKOVODI:

- dalekovod 2 x 400 kV – zaštitni koridor 100 metara (50 + 50 od osi DV-a),
- dalekovod 400 kV – zaštitni koridor 80 metara (40 + 40 od osi DV-a),

- dalekovod 2 x 220 kV – zaštitni koridor 70 metara (35 + 35 od osi DV-a),
- dalekovod 220 kV – zaštitni koridor 60 metara (30 + 30 od osi DV-a),
- dalekovod 2 x 110 kV – zaštitni koridor 60 metara (30 + 30 od osi DV-a),
- dalekovod 110 kV – zaštitni koridor 50 metara (25 + 25 od osi DV-a).

(4) Zaštitni koridor (pojas) oko nadzemnih dalekovoda je prostor propisane širine desno i lijevo u odnosu na os dalekovoda i rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda.

(5) Zaštićeni koridor (pojas) dalekovoda određen je površinom i zračnim prostorom pored, ispod i iznad prijenosnog elektroenergetskog objekta koji je nužan za prostorno planiranje, lokacijsko utvrđenje, izgradnju, pogon i održavanje dalekovoda. U blizini prijenosnog objekta, djelomično u zaštićenom pojasu ili na njegovim granicama, ostali sudionici u prostoru smiju graditi i koristiti građevine određene namjene i obavljati određene djelatnosti samo prema posebnim uvjetima koje određuje operator prijenosne mreže.

(6) Mrežnim pravilima prijenosnog sustava određena je širina zaštićenog pojasa (koridora) u kojemu je potrebno izdavanje posebnih uvjeta za građevine koje se planiraju unutar zaštićenog pojasa elektroenergetskog objekta.

(7) Posebni uvjeti građenja u dijelu koji se odnosi na primjenu tehničkih propisa iz područja elektroenergetike u postupku ishoda lokacijske dozvole i dozvole za građenje, za sve građevine moraju se zatražiti od elektroprivrednog poduzeća nadležnog za izgradnju, pogon i održavanje visokonaponskih dalekovoda i transformatorskih stanica, HOPS d.d. Prijenosno područje Split.

(8) U koridoru posebnog režima dalekovoda, odnosno u prostoru kojeg zauzimaju vodiči dalekovoda (prostor između horizontalne projekcije vanjskih vodiča) ne mogu se graditi nadzemni objekti, ali uz posebne uvjete dopuštena je gradnja kada se isti presijeca razizemnim ili podzemnim infrastrukturnim objektima (prometnice, plinovodi, vodovodi, telekomunikacije, odvodnja) samo temeljem pribavljenih posebnih uvjeta građenja kojima se određuje udaljenost pasivnih (konstruktivnih) i aktivnih dijelova (pod naponom) dalekovoda i građevina koji se namjeravaju graditi u njegovoj okolini.

(9) Na sve već ucrtane, kao i nove površine građevinskih područja naselja primjenjuju se odre-

dbe koje se odnose na zaštitni koridor (pojas) postojećih i planiranih dalekovoda u skladu s odredbama Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, Mrežnih pravila prijenosnog sustava te Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV.

(10) Korištenje i uređenje prostora unutar koridora postojećih i planiranih dalekovoda treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. U zaštitnom koridoru (pojasu) dalekovoda moguća je izuzetno rekonstrukcija i gradnja građevina uz obveznu suglasnost nadležnih tijela Hrvatske elektroprivrede (elektroprivrednog poduzeća – operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava).

(11) Moguća su manja odstupanja u pogledu rješenja trasa planiranih dalekovoda i lokacija rezerviranih transformatorskih stanica utvrđenih ovim Planom, radi usklađenja s drugom planiranom namjenom prostora i drugim objektima u prostoru te se neće smatrati odstupanjem od Plana.

(12) Kod približavanja vodova drugim objektima ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV.

(13) Ispod i u blizini dalekovoda, posebno u navedenim koridorima nije dozvoljena izgradnja stambenih, poslovnih ni industrijskih objekata.

(14) U okviru pojedinih konzumnih područja lokacije trafostanica su određene približno, a precizne lokacije će biti definirane planovima nižeg reda, odnosno u postupku izdavanja lokacijske dozvole.

(15) Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima.

(16) Za izgradnju transformatorske stanice TS 110/x kV određuju se površine:

- otvorena izvedba: cca 100 x 100 m,
- zatvorena izvedba – GIS: cca 60 x 60 m.

### 5.1. Cestovni i željeznički promet

#### Članak 14.

(1) Planirane prometnice unutar obuhvata Plana su:

- brza cesta Solin – Klis – Sinj,
- brza cesta – spojna cesta D8 – čvor Vučevica (A1),
- županijska cesta Ž-6114, dionica Nisko – Kladnjice,

- nerazvrstana cesta u širem koridoru državne ceste D-511,
- spojna cesta Gizdovac – Dugobabe – Vučevica,
- brza cesta – obilaznica Solina.

(2) Širine infrastrukturnih koridora neizgrađenih prometnica ili prometnica u gradnji i zaštitnih pojasa utvrđuju se sukladno Zakonu o cestama i vezanim pravilnicima.

(3) Kroz područje općine Klis planira se i trasa Jadranske željezničke pruge, koja je dio magistralnog pravca koji omogućuje željezničku vezu Srednje i Zapadne Europe s južnim dijelovima Europe. Jadranska željeznička pruga predviđena je za mješoviti promet (putničkih i teretnih vlakova). Međusobna udaljenost između koridora Jadranske autoceste i Jadranske željezničke pruge mora biti veća od 100 m.

(4) Za izgradnju Jadranske željezničke pruge moraju se primjenjivati sljedeći parametri:

- maksimalna brzina putničkih vlakova  $v = 160$  km/h,
- maksimalna brzina teretnih vlakova  $v = 120$  km/h,
- mješoviti promet (putnički + teretni),
- međustanični razmak  $L = 20 - 30$  km i
- dvokolosiječna pruga s mogućnošću prve faze izgradnje kao jednokolosiječna pruga.

(5) Kod određivanja ostalih parametara (slobodni profil, tovarni profil, razmak osi kolosijeka, dozvoljene mase po dužnom metru, duljina perona, najmanja korisna duljina kolosijeka i dr.) moraju se koristiti norme za međunarodne željezničke linije.

(6) Objekti na trasi željezničke pruge moraju se graditi u skladu s mjerama zaštite i svim ekološkim kriterijima. Prije početka gradnje potrebno je provesti istraživanja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge) s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja.

(7) Pružanje kategoriziranih cesta na dijelu gdje one prolaze prostorom planiranih gospodarskih zona, može se po potrebi uskladiti s planiranom prometnom mrežom, što će se definirati prostorno-planskom dokumentacijom gospodarske zone.

(8) Potrebno je čuvati koridor planirane spojne ceste, a u cilju zaštite državnih cesta D1 i D56 potrebno je poštivati zaštitni pojas uz ceste u skladu sa Zakonom o cestama.

(9) Unutar utvrđenih koridora planiranih cesta kao i planiranih cesta koje su prikazane bez koridora nije dozvoljena gradnja do ishoda lokacijske dozvole (ili izrade urbanističkog plana uređenja) za prometnicu (ili njen dio na koji je orijentirana planirana građevina). Nakon ishoda lokacijske dozvole odnosno zasnivanja građevne čestice ceste (ili izrade urbanističkog plana uređenja), odredit će se zaštitni pojasevi prema Zakonu o cestama, a prostor izvan zaštitnog pojasa priključiti će se susjednoj namjeni. Isto vrijedi i za zemljište iznad tunela.

(10) Sukladno Zakonu o cestama, potrebno je osigurati zaštitni pojas autoceste koji se mjeri od vanjskog ruba zemljišnog pojasa autoceste, a iznosi minimalno 40 m sa svake strane. Unutar zaštitnog pojasa nije dozvoljeno planiranje nikakvih objekata visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina).

(11) U zaštitnom pojasu autoceste mogu se planirati zaštitne zelene površine, locirati i izgraditi objekti niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta), te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje.

(12) Za svaki zahvat u prostoru od strane pravnih ili fizičkih osoba, a koji su planirani unutar zaštitnog pojasa autoceste ili na cestovnom zemljištu (polaganje TK kabela, priključak na TS, plinovod, prometnice, svjetla javne rasvjete i drugi komunalni infrastrukturni priključci), potrebno je, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, odnosno Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja, podnijeti zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta građenja i dostaviti na daljnje rješavanje Hrvatskim autocestama d.o.o.

(13) Sukladno Zakonu o cestama, zabranjuje se postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti (reklamni pano, reklame na objektima visokogradnje i dr.) unutar zaštitnog pojasa autoceste, a koji je definiran navedenim zakonom. Objekti niskogradnje (prometnice i svjetla javne rasvjete) unutar zaštitnog pojasa moraju se projektirati na način da ne odvrću pozornost i ne ugrožavaju sigurnost prometa na autocesti.

(14) Granice gospodarskih zona moraju se definirati na način da ne obuhvaćaju zemljište koje je u naravi javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu

Republike Hrvatske, a kojim upravljaju Hrvatske autoceste d.o.o.

(15) Sustav odvodnje otpadnih i oborinskih voda ne dozvoljava se spojiti na kanal u nadležnosti Hrvatskih autocesta d.o.o.

(16) U slučaju gradnje prometnih površina u blizini autoceste potrebno je predvidjeti ograde (zeleni pojas) protiv zasljepljivanja kako bi se u noćnim satima neutralizirao negativan utjecaj vozila na odvijanje prometa na autocesti.

(17) Zaštitna ograda autoceste ne smije se koristiti kao ograda budućih zahvata u prostoru, te se ista mora predvidjeti na kč.br. u vlasništvu investitora udaljena minimalno 3 m od zaštitne žičane ograde (radi redovnog održavanja zemljišnog pojasa autoceste).

(18) Obveza investitora budućih objekata unutar zone obuhvata Plana, a koji se nalaze u blizini trase autoceste, je izgradnja zidova za zaštitu od buke ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih, sukladno važećem Zakonu o zaštiti od buke.

(19) U zaštitnom pojasu postojećih javnih cesta moguća je gradnja pratećih uslužnih objekata za pružanje usluga vozačima i putnicima (ugostiteljstvo, trgovine, benzinske postaje, servisi, reklamni pano i sl.) prema uvjetima i načinu korištenja cestovnog zemljišta propisanih Zakonom o cestama i propisima donesenim temeljem istog, a s obzirom na stupanj izgrađenosti i mogućnosti korištenja razvrstavaju se u četiri kategorije označene od A – D:

- Najniža razina opremljenosti pratećih uslužnih objekata označena je kategorijom D i omogućuje parkiranje na odmorištu, eventualno s korištenjem WC-a ili moguću minimalnu komercijalnu uslugu. Ovoj kategoriji pripadaju i ugibališta za zaustavljanje vozila u nuždi (SOS ugibališta),
- Prateći uslužni objekt C kategorije sastoji se od benzinske postaje i parkirališta,
- Prateći uslužni objekt B kategorije uz benzinsku postaju i parkiralište ima izgrađeni restoran, caffè bar, trgovinu ili slični komercijalni sadržaj,
- Prateći uslužni objekt najviše razine opremljenosti označen je kategorijom A, a sastoji se osim sadržaja u kategoriji B i sadržaja za smještaj, sa sportskim i drugim rekreativnim sadržajima.

(20) Prateći uslužni objekti lociraju se uz državne ceste temeljem projekata ceste, a na cestovnom i privatnom zemljištu, formirajući jedinstvenu parcelu. Njihova međusobna udaljenost usklađuje se s prometnim potrebama i mogućnostima, ovisno o terenskim prilikama, posebno u blizini većih gradova i naselja, vodeći računa i o blizini interesantnih

spomeničkih, kulturnih i prirodnih znamenitosti. Prateći uslužni objekti ne moraju biti prikazani u grafičkim prilozima Plana.

(21) Odmorišta, a u njima i svi sadržaji, pa i komercijalni, smatraju se sastavnim dijelom javne ceste sukladno Zakonu o cestama.

(22) U zaštitnom pojasu javnih cesta može se formirati neizgrađeni dio građevne čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanjuje preglednost ili sigurnost prometa i prema posebnim uvjetima.

(23) Prilikom projektiranja novih prometnica treba osigurati barem jednostrani pješački hodnik minimalne širine 1,6 m; osim gdje izgrađeni objekti to ne dozvoljavaju.

(24) Iznimno, u izgrađenim građevinskim područjima gdje drugačije nije moguće, dozvoljava se izgradnja nerazvrstane ceste minimalne širine 2,75 m uz obvezu izgradnje naizmjenične regulacije

prometa svjetlosnim prometnim znakovima (semafori) ili mimoilaznica na doglednim udaljenostima.

(25) Planom se predviđa daljnji razvoj sustava javnog gradskog prijevoza koji treba pokrivati mrežu javnih i dijela nerazvrstanih cesta. Uvjete za utvrđivanje lokacije i uvjete za projektiranje autobusnih stajališta na javnim cestama određuju propisi doneseni temeljem Zakona o cestama.

(26) Potreban broj parkirališnih mjesta potrebno je osigurati u sklopu čestice, na zasebnoj građevnoj čestici ili uz prometnicu.

(27) Površine parkirališta unutar zone planirane su unutar svake građevne čestice, poštujući kriterije osiguranja dovoljnog broja parkiranih mjesta u skladu s propisanim normama, odnosno namjenom objekata.

(28) Za izgradnju građevina stambene, gospodarske, javne i društvene namjene, ugostiteljsko-turističke, sportsko-rekreacijske i ostale namjene potrebno je osigurati broj parkirališnih mjesta prema sljedećim normativima:

Namjena građevine	Normativ	Potreban broj parkirališnih mjesta
Stambena (obiteljska i višestambena građevina)	Svaki stan	2 PM
	U obiteljskoj kući za goste	1 PM
	U građevini s više od 4 stana za goste	0,25 PM po stanu
Poslovna namjena u višestambenoj građevini	100 m <sup>2</sup> GBP-a	5 PM
Industrija i skladište	50 m <sup>2</sup> GBP-a	1 PM
Uredski prostori	50 m <sup>2</sup> GBP-a	1 PM
Trgovina	20 m <sup>2</sup> GBP-a	1 PM
Banka, pošta, usluge	15 m <sup>2</sup> GBP-a	1 PM
Ugostiteljstvo	15 m <sup>2</sup> GBP-a	1 PM
Turizam	1 smještajna jedinica	1 PM
Višenamjenske dvorane	5 sjedećih mjesta	1 PM
Športske građevine	5 sjedećih mjesta	1 PM
Društvene djelatnosti	1.000 m <sup>2</sup> korisnog prostora	10 PM
Škole, predškolske ustanove	2 zaposlenika	1 PM

(29) Od ukupnog broja parkirališnih mjesta (ne odnosi se na obiteljske građevine) potrebno je osigurati najmanje jedno parkirališno mjesto za osobe sa smanjenom pokretljivošću.

(30) Za planirane priključke na državne ceste ili rekonstrukciju postojećih, potrebno je ishoditi suglasnost Hrvatskih cesta d.o.o. u skladu sa Zakonom o cestama te izraditi projektnu dokumentaciju u skladu s Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu.

## 5.2. Elektroopskrba

### Članak 15.

(1) Planom se u izgrađenim dijelovima središta općine Klis mogu graditi TS 10(20)/0,4 kV u kabelskoj izvedbi tipske snage 630 kVA, a u zagorskim naseljima pretežito stupne TS 10(20)/0,4 kV odgovarajuće snage.

(2) Postojeće TS 35/10 kV mogu se prenamijeniti u TS 110/10(20) kV, a postojeće DV 35 kV u glavne vodove 20(10) kV ili ako se ne uklapaju u sustav mogu se postupno ukloniti.

(3) Osim Planom određenih širina koridora, kod približavanja vodova drugim građevinama ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova, obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV.

(4) U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

(5) Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima. Veličina parcele za TS 10/0,4 kV je minimalno 7 x 6 m, a za TS 110/10-20 kV minimalno 50 x 60 m.

(6) Koridore komunalne infrastrukture potrebno je polagati unutar nogostupa, ukoliko postoji, inače mogu biti u trupu kolnika prema tehničkom rješenju za takvo polaganje.

(7) Objekti crpnih stanica su podzemni, od armiranog betona, s nadzemnim dijelom objekta do visine max 4,0 m radi prostora za ugradnju trafostanice, sanitarnog čvora, te prostora za automatiku.

(8) Planom se predviđa, gdje je god to moguće, polaganje kabelskih vodova (SN – 10-35 kV, NN – 0,4 kV) pod zemljom odnosno u profile prometnica.

(9) Površine za izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana određene su unutar utvrđenih makrolokacija u grafičkom dijelu Plana (SE-1 – Kaštela i SE-2 – Dugobabe) i (VE-1 – Pometeno brdo, Projini doci, VE-2 – Kočinje brdo, VE-3 – Dugobabe i VE-4 – Lećevica).

(10) Stručnim podlogama temeljem kojih se utvrđuje lokacijska dozvola za izgradnju vjetroagregata rješavaju se uvjeti i kriteriji za izgradnju transformatorske stanice i rasklopnih postrojenja, prijenosnih sustava i prometnog rješenja.

(11) U svrhu korištenja sunčeve energije planira se izgradnja sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje energije sunca. S obzirom na ubrzan

razvoj tehnologija za korištenje sunčeve energije, ovim Planom nije ograničen način korištenja energije Sunca unutar Planom predviđenih prostora označenih kao prostor za planiranje sunčanih elektrana, ukoliko su te nove tehnologije potpuno ekološki prihvatljive za što je potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno dokazati izradom studije o utjecaju na okoliš.

(12) Prvenstveno se preporuča izgradnja sunčanih elektrana na postojećim i novim objektima na krovovima, zbog boljeg iskorištenja prostora.

(13) Moguće je postavljanje sunčane elektrane u prostoru obuhvata postojeće TS Konjsko.

(14) Uvjeti i kriteriji za određivanje pozicije vjetroagregata:

- potrebno je provesti istražne radove,
- ovi objekti ne mogu se graditi na područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode i krajobraznih vrijednosti,
- površine vjetroelektrana ne mogu se ograđivati,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti izveden podzemnom kabelskom instalacijom,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja vjetroagregata i sunčanih elektrana pristupnih putova, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od prometnica visoke razine uslužnosti (autocesta, cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 500 m zračne linije, a minimalna udaljenost sunčane elektrane je 200 m,
- udaljenost vjetroagregata od ostalih prometnica je minimalno 200 m zračne udaljenosti, a minimalna udaljenost sunčane elektrane od istih je 100 m,
- udaljenost vjetroagregata i sunčane elektrane od granice naselja je minimalno 500 m zračne udaljenosti,
- ovi objekti grade se u skladu s ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša koji će biti propisani Studijom utjecaja na okoliš.
- sunčane elektrane ne smiju se izvoditi s panelima slabe iskoristivosti. Iskoristivost panela mora biti tipična vrijednost trenutno najviše korištenih panela na tržištu ili veća.

(15) Uvjeti i kriteriji za gradnju unutar površina određenih za sunčane elektrane:

- moraju imati prethodno provedene istražne radove,
- ovi objekti ne mogu se graditi na područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode, krajobraznih vrijednosti i zaštite kulturne baštine,
- veličinu i smještaj površina odrediti sukladno analizi zona vizualnog utjecaja,
- površine odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prenosnim sustavima,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u sunčanoj elektrani – mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja sunčanih elektrana, pristupnih puteva, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- ovi objekti grade se izvan infrastrukturnih koridora,
- udaljenost sunčane elektrane od prometnica visoke razine uslužnosti (autocesta, cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 200 metara zračne linije,
- moguće je natkrivanje odmorišta uz autocestu postavljanjem sunčanih elektrana,
- udaljenost sunčane elektrane od ostalih prometnica minimalno 100 metara zračne udaljenosti,
- udaljenost sunčane elektrane od granice naselja i turističkih zona minimalno 500 metara zračne udaljenosti,
- ovi objekti grade se u skladu s ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša koji će biti propisani Studijom utjecaja na okoliš.

(16) Prilikom formiranja područja za gradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stanica te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

(17) Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana i sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroparkova. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

(18) Izgradnja dalekovoda, transformatorskih stanica i rasklopnih postrojenja napona 220 kV i nižeg u svrhu povezivanja vjetroelektrana i sunčanih elektrana s postojećim sustavima prijenosa

i distribucije rješavat će se u sklopu izrade projektne dokumentacije za vjetroelektrane i sunčane elektrane u postupku izdavanja lokacijske i/ili građevinske dozvole za izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana.

Postrojenja za pohranu električne energije (“Energy Storage”) su uređaji kojima se osigurava konstantna opskrba električnom energijom, posebno u slučaju korištenja energije iz obnovljivih izvora (vjetroelektrane, sunčane elektrane). Ova postrojenja grade se izvan građevinskog područja u blizini većih trafostanica odgovarajućeg napona i snage, a sastoje se od više tipskih funkcionalnih kontejnera koji su povezani međusobno i dalekovodom s trafostanicom. Postrojenje se gradi na način da se u najvećoj mogućoj mjeri koriste neotrovni i nezapaljivi materijali te provodi zaštita od incidentnih situacija. Manja postrojenja za pohranu električne energije (“Energy Storage”) do 10 MW, mogu se graditi unutar prostora planiranog za razvoj obnovljivih izvora energija (vjetroelektrana i sunčanih elektrana).

(19) Povezivanje, odnosno priključak vjetroelektrane i sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane vjetroelektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti s ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

(20) Kod manjih sunčanih ili vjetro elektrana koje ne trebaju posebne trafostanice sklopna postrojenja i posebnu kabelsku mrežu, a namijenjene su za prodaju električne energije, uvjete priključka na mrežu određuje ured lokalne elektrodistribucije.

(21) Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju vjetroelektrana i sunčanih elektrana, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.

(22) Unutar građevinskog područja naselja, građevinskih područja izvan naselja, izvan građevinskog područja naselja, te unutar stambeno-gospodarskih sklopova, osim u zaštićenim djelovima, omogućava se izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih građevina i postrojenja za proizvodnju obnovljive energije (sunčeva energija, energija vjetra, energija vode, toplina okoliša, toplina zemlje, biogoriva i sl.).

(23) Postrojenja se mogu graditi na zasebnoj čestici, na građevinama (krovovi i pročelja) i/ili kao prateći sadržaj na građevnoj čestici uz

osnovnu građevinu u svim namjenama u skladu s Odredbama koje se odnose na građevinu, odnosno uređenje građevne čestice i u skladu s Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Ukoliko tehničke mogućnosti dozvoljavaju, moguće je višak proizvedene energije iz takvih sustava prodavati na tržištu.

(24) Uz rijeku Jadro nalazi se mala hidroelektrana (MHE) – Vrilo (Majdan) snage 1,20 MW, te je Planom dozvoljena njena rekonstrukcija uključujući dovodne kanale i ostale pripadajuće objekte. Uvjeti rekonstrukcije odredit će se detaljnijom projektnom dokumentacijom sukladno uvjetima nadležnih javnopravnih tijela i posebnim propisima.

(25) Potrebno je povećati otpornost planiranih ulaganja na klimatske promjene uz primjenu važećih propisa iz područja gradnje i područja klimatskih promjena, na način da se pri daljnjoj razradi projektne dokumentacije poslovnih zona i građevina uzmu u obzir klimatske nepogode povezane s ulaganjima u infrastrukturu i njezino korištenje obzirom na dostupnost vodnih resursa/suše, požare i ekstremno visoke temperature te je tehničkim mjerama potrebno ublažiti iste na sljedeće predložene načine:

- u što većoj mjeri koristiti obnovljive izvore energije,
- pri projektiranju koristiti bijele i zelene krovove koji smanjuju učinak urbanog toplinskog otoka hlađenjem površina zgrada na prirodan način kroz odbijanje sunčevih zraka i evaporativnim hlađenjem pomoću vode i vegetacije.
- projektnom dokumentacijom, gdje god je moguće, odrediti sakupljanje kišnice i održavati postojeće bunare i druge građevine za sakupljanje kišnice.

### 5.3. Vodoopskrba i odvodnja

#### Članak 16.

(1) Vodoopskrba područja općine Klis rješava se s tri vodoopskrbna sustava: (i) vodoopskrbnim sustavom s izvorišta rijeke Rude kojim se opskrbljuje zagorski dio općine i (ii) vodoopskrbnim sustavom s rijeke Jadro kojim se opskrbljuje naselje Klis, te povezivanje s vodoopskrbnim sustavom s rijeke Krke izgrađenim cjevovodom Radošići Vučevica.

(2) Mogućnosti poradi poboljšanja vodoopskrbe općine Klis su:

- a) mogućnost napajanja s izvorišta rijeke Čikole s prstenom u Vučevici i novom crpnom stanicom i rezervoarom u Orošnjaku (područje Vučevica),

- b) spoj vodoopskrbnih sustava Rude i Jadra sa prstenom u Kurtovićima,
- c) spoj Lečevica – Korušice,
- d) spoj Korušice – Vučevica,
- e) spoj Radošići – Vučevica.

(3) Rješenjem vodoopskrbe općine Klis određen je vodozahvat i ključni objekti vodoopskrbe: uređaj za kondicioniranje (Kunčeva greda), vodoopskrbni sustav visoke zone naselja Klis, glavne crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi, opskrbeni cjevovodi i glavne vodospreme, svi na području općine Klis. Rezerviraju se infrastrukturni koridori, uključujući i potrebni prostor sanitarne zaštite.

(4) Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Najmanja udaljenost građevine od ruba parcele iznosi 2,0 m.

(5) Trase glavnog dovodnog i opskrbnog cjevovoda moraju se zaštititi sanitarnim koridorom po 5 metara sa svake strane od osi cjevovoda, a svako uređivanje prostora u ovom koridoru uvjetuje se ishodaenjem suglasnosti od nadležne vodoprivredne organizacije.

(6) Dijelove mreže potrebno je rekonstruirati s obzirom na usvojeni minimalni presjek cijevi od 100 mm, koji zadovoljava istovremeni rad dvaju protupožarnih hidranata. Također treba dograđivati vodovodnu mrežu, vodeći računa o hidrantima zbog protupožarne zaštite.

(7) Trase planiranih cjevovoda treba locirati u koridoru prometnice, po mogućnosti u kolniku, nogostupu ili zelenom pojasu, što će se definirati kroz izvedbenu dokumentaciju. Trasu novo predviđenog magistralnog cjevovoda uz auto cestu A1 voditi u koridoru ceste, a s prolaskom ispod napravljenih propusta na cesti. Dubinu ukopavanja usvojiti minimum 1,00 m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice.

(8) U svim čvorovima predvidjeti betonske šahte za smještaj zasuna i fazonskih komada, s pokrovnom pločom i poklopcem za silaz.

(9) Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda/objekata i/ili lokacija i/ili tehničkih karakteristika objekata odvodnje i vodoopskrbe uslijed eventualnih promjena stanja na terenu i/ili utvrđenih preciznijih ulaznih podataka i/ili detaljnijih proračuna od onih određenih Planom, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje a što se neće smatrati odstupanjem od Planskih rješenja.

(10) Svaka postojeća i novo planirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav. Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne putove do građevinskih parcela. Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

(11) Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima. Nije dopušteno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim česticama kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

(12) Do izgradnje vodoopskrbnog sustava koriste se postojeće cisterne.

(13) Osim korištenja vode iz vodoopskrbnih sustava, moguća je i opskrba vodom putem prikupljanja kišnice. Izgradnjom kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, upotrijebljenu i pročišćenu vodu može se koristiti za navodnjavanje.

(14) Područje općine Klis se sa stanovišta odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dijeli u tri cjeline:

- (i) područje rijetke izgradnje i malog broja stanovnika (Nisko, Brštanovo, Korušice, Dugoba-be, Vučevica, Bročanac, Prugovo i Konjsko);
- (ii) područje gušće izgradnje i veće koncentracije stanovništva (Klis), te
- (iii) područje proizvodno-poslovnih zona (sjeverni dio naselja Klis).

(15) Naselje Klis, kao i poduzetničke zone Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever moraju se spojiti na kanalizacijski sustav Split – Solin. Poduzetničke zone Kurtovići jug 2 i Kurtovići sjever, preko crpnih stanica moraju se spojiti na kanalizacijski sustav Split – Solin. Ostala područja općine Klis potrebno je rješavati lokalnim, individualnim sustavima skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda. Potrebno je napraviti studiju s ekonomskim pokazateljima za veće poduzetničke zone (Vučevica), kao i naselja Konjsko i Prugovo o isplativosti gradnje kanalizacijskog sustava za Vučevicu, koje je potrebno spojiti na kanalizacijski sustav Kaštela – Trogir, a naselja Konjsko i Prugovo na kanalizacijski sustav Split – Solin.

(16) Do izgradnje sustava javne odvodnje s uređajem za pročišćavanje moguća je izgradnja pojedinačnih objekata s prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame s odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe ili izgradnja objekata s ugradnjom uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda i ispuštanjem pročišćenih sanitarnih otpadnih voda u prirodni prijemnik, a

sve ovisno o količini otpadnih voda i uvjetima na terenu u skladu s posebnim uvjetima nadležnog tijela za vodoprivredu. Svako ispuštanje pročišćenih otpadnih voda u podzemlje dozvoljeno je uz uvjet da je osigurano neizravno ispuštanje putem upojne građevine s procjeđivanjem kroz zemlju ili potpovršinske slojeve bez ugrožavanja okolnih objekata i površina, te bez utjecaja na zonu kupanja i rekreacije.

(17) Unutar II. zone sanitarne zaštite izvorišta, do realizacije sustava javne odvodnje s uređajem za pročišćavanje moguća je realizacija pojedinačnih objekata do 10 ES s prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame s odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe. Također, u II. zoni sanitarne zaštite izvorišta, oborinske vode s manipulativnih površina gospodarskih subjekata, cesta, koje mogu biti onečišćene naftnim derivatima potrebno je na samoj lokaciji prethodno pročititi u separatoru lakih ulja i iste priključiti na sustav javne oborinske odvodnje odnosno ispuštati izvan područja zone. Poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu podzemnih voda (izrada vodonepropusnih podloga i barijera, sakupljanje svih onečišćenih voda i njihovo odgovarajuće zbrinjavanje).

(18) Potrebna je izgradnja malih laguna s vremenom zadržavanja vode više od 30 dana. Voda iz ovakvih uređaja može se koristiti za navodnjavanje čime se spriječava direktno otjecanje u podzemlje i time osigurava visoka sanitarna zaštita izvorišta Jadra.

(19) Područje gušće izgradnje (naselje Klis) rješava se u sklopu rješenja kanalizacijskog podustava Solin. Ovo je sustav razdjelnog tipa, kojim se sve otpadne vode ovog područja sakupljaju, odvoje do crpne stanice Solin putem koje se prepumpavaju u tunel Stupe. Sve otpadne vode ovog područja sakupljaju se jedinstvenim kanalizacijskim sustavom Split/Solin, odvoje na centralni uređaj kod TTTS-a u Stobreču i ispuštaju poslije pročišćavanja dugim podmorskim ispustom u Brački kanal.

(20) Oborinske vode mogu se ispuštati u postojeće regulirane potoke te potom u more, sve uz odgovarajući tretman (separatori lakih tekućina).

(21) Za područja proizvodno-poslovnih zona moraju se graditi tri odvojene kanalizacije: kanalizacija fekalnih otpadnih voda, kanalizacija industrijskih otpadnih voda i oborinska kanalizacija.

(22) Objekti koji se grade na području naselja Klis gdje još nije izgrađena kanalizacijska mreža, do izgradnje iste, moraju sve otpadne vode odvoditi u zatvorene vodonepropusne sabirne jame.

### 5.3.1. Navodnjavanje

#### Članak 17.

(1) Prema Studiji navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije, predlaže se individualno navodnjavanje čestica. Općina Klis ima pretežito čestice s povrćarskom kulturom. Čestice su usitnjene tako da navodnjavanje treba rješavati s individualnim akumuliranjem oborinske vode i korištenjem postojećih resursa vode na području općine Klis. Područja s povrćarskom kulturom mogu koristiti i pročišćene otpadne vode, ali treba ispitati iste na bakteriološku analizu, a usuglasiti sa zonama sanitarne zaštite područja prema Pravilniku.

### 5.3.2. Uređenje voda i zaštita vodnog režima

#### Članak 18.

(1) U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz rijeku Jadro treba osigurati zaštitni inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m, a uz bujične vodotoke treba osigurati zaštitni pojas minimalne širine od 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U zaštitnom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

(2) U posebnim slučajevima se inudacijski pojas može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili čestice javnog vodnog dobra dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka. Ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom. Ne smije za vrijeme izvođenja radova niti privremeno odlagati bilo kakav materijal u korito vodotoka.

(3) Privremena neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenih Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko-pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važeće prostorno-planske dokumentacije, a koja će

istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog.

(4) U iznimnim slučajevima, a u svrhu osiguranja i formiranja što kvalitetnijeg prometnog koridora budućih prometnica, predviđa se regulacija ili izmještanje vodotoka u obliku odgovarajuće otvorene ili natkrivene armirano-betonske kinete (min. propusne moći 100-god. velike vode) i na način koji će omogućiti njeno što jednostavnije održavanje i čišćenje.

(5) Trasu natkrivene kinete u sklopu prometnice u pravilu postaviti uz jedan rub prometnice ili ispod nigostupa kako bi ostao osiguran pojas za česticu javnog vodnog dobra. Izradu projektnog rješenja treba uskladiti sa stručnom službom Hrvatskih voda.

(6) Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste dimenzija koje će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Treba predvidjeti oblaganje ulijeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u min. dužini 3,0 m; odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se zaštititi korita od erozije i neometan protok vodotoka. Detalje upuštanja oborinskih voda investitor treba usuglasiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

(7) Tijekom izvođenja radova potrebno je osigurati neometan protok kroz korito vodotoka. Na mjestima gdje prometnica prolazi preko reguliranog korita vodotoka, treba odrediti na način kojim se neće umanjiti slobodan profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojećih kineta, zidova ili obalo utvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

(8) Polaganje objekata infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svojim oknima i ostalim pratećima objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno s koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili

buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inducijskog pojasa za buduću rekonstrukciju.

(9) Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka potrebno je izvesti iznad, u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolaze ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,5 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubina iskopa rova za kanalizacijske cijevi treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestu prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

#### 5.4. Telekomunikacije

##### Članak 19.

(1) Planom se preporuča proširenje mreže telekomunikacija do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

(2) Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) trebaju se polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih prometnica, podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina.

(3) Građevine telefonskih centrala i ostali TK uređaji mogu se graditi kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

(4) Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na TK mrežu.

(5) Mobilnom telefonijom potrebno je postići dobru pokrivenost područja, tj. sustavom baznih stanica koje se postavljaju izvan zona zaštite spomenika kulture i izvan vrijednih poljoprivrednih područja.

(6) Telekomunikacijski objekti i uređaji moraju biti građeni u skladu s posebnim propisima.

(7) Koncesionari koji pružaju telekomunikacijske usluge moraju se koristiti jedinstvenim (zajedničkim) podzemnim i nadzemnim objektima za postavku mreža i uređaja.

(8) Dozvoljeno je održavanje i rekonstrukcija postojećeg poštanskog ureda na području općine do

stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

(9) Na cijelom području općine Klis dozvoljena je rekonstrukcija postojeće TK mreže, uvođenjem novih TK usluga te modernizacija TK infrastrukture za priključivanje novih sadržaja.

(10) Infrastruktura se polaže podzemno, u pravilu, unutar javno-prometnih površina i to PVC cijevima promjera 110 mm, a razvode do pojedine građevine PHD cijevima promjera 50 mm. DTK instalacije u principu trebaju biti polagane na suprotnoj strani kolnika od podzemnih elektroenergetskih instalacija. Ukoliko to nije moguće potrebno je da razmak između instalacija bude u skladu s propisima za takve situacije.

(11) Sve građevine u sustavu telekomunikacija (eventualne nove telefonske centrale, javne govornice i sl.) potrebno je izvoditi na zasebnim građevnim česticama. Građevne čestice se mogu formirati prema veličini sadržaja koji je uvjetovan tehnološkim rješenjima, odnosno posebnim propisima. Oblikovanje građevina mora biti izvedeno sukladno ambijentu i uvjetima za oblikovanje određenih Planom.

(12) Građevine od granice čestice moraju biti udaljene najmanje 1 m. Najveća dopuštena visina građevina je prizemlje, odnosno visina vijenca 4 m.

(13) Na području obuhvata Plana mogu se graditi osnovne postaje pokretnih komunikacija sukladno potrebama mreža pojedinog operatera, a u svrhu daljnjeg poboljšanja pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenja novih tehnologija. Antenski sustavi osnovne postaje mogu biti postavljeni na samostojeće antenske stupove (tornjeve) različitih izvedbi ili na antenske prihvate na postojećim građevinama. Osnovnu postaju s antenskim stupom čini antenski stup s antenskim sustavom i telekomunikacijskom opremom smještenom u kontejneru. Veličina građevne čestice za osnovnu postaju može biti cca. 15 x 15 m i može imati elektroenergetski priključak osnovne postaje na električni elektroenergetski sustav, odnosno u slučaju tehničke nemogućnosti napajanja preko distributera, napajanje može biti osigurano preko agregata ili sunčevih kolektora.

(14) Prostorna distribucija osnovnih postaja s antenskim prihvatom na postojećim građevinama moguća je u skladu s posebnim propisima osim u zonama stambene, mješovite pretežito stambene, javne i društvene namjene (predškolske, školske, socijalne) te na udaljenosti ne manjoj od visine građevine s antenskim prihvatom (mjereno od najviše točke antenskog prihvata) od navedenih zona ili

od građevina društvenih djelatnosti (predškolskih, školskih i socijalnih).

(15) Jedan antenski stup treba koristiti veći broj korisnika gdje god je to tehnički moguće i uz poštivanje uvjetovanosti već izgrađene mreže.

(16) Za samostojeće antenske stupove osnovnih postaja treba gdje god to tehnološki uvjeti zahtijevaju osigurati prostor s prilazom s prometne površine.

(17) Smještaj nove elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova, određuje se primjenjujući sljedeća načela:

- za gradove i naselja gradskog obilježja: podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina;
- za ostala naselja: podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina;
- za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga. Iznimno kada je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica ili željezničkih pruga vodeći računa o pravu vlasništva.

(18) Dozvoljena je dogradnja, odnosno rekonstrukcija te proširenje izgrađene elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora.

### 5.5. Plinoopskrba

#### Članak 20.

(1) U pojasu širokome 5 m s jedne i s druge strane računajući od osi cjevovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 m odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m.

(2) U pojasu širine 30 m lijevo i desno od osi magistralnog plinovoda, nakon izgradnje plinovoda, zabranjeno je graditi zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi, bez obzira na stupanj sigurnosti izgrađenog plinovoda.

(3) Iznimno od odredbe iz prethodnog stavka, zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 m ako je gradnja već bila predviđena urbanističkim planom prije projektiranja plinovoda i ako se primjene posebni uvjeti iz Pravilnika o tehničkim uvjetima

i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport, s tim da najmanja udaljenost naseljene zgrade od plinovoda mora biti:

- za promjer plinovoda do 125 mm ..... 10 m,
- za promjer plinovoda od 125 mm do 300 mm ..... 15 m,
- za promjer plinovoda od 300 mm do 500 mm ..... 20 m,
- za promjer plinovoda veći od 500 mm .... 30 m.

(4) Za sve zahvate u prostoru vezane uz gradnju u blizini plinovoda, nužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od upravitelja voda.

## 6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

### 6.1. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

#### Članak 21.

(1) Plan štiti dijelove prirode koji su prema Zakonu o zaštiti prirode upisani ili predloženi za upis u upisnik zaštićenih dijelova prirode pri nadležnom Ministarstvu.

(2) Odlukom o proglašenju gornjeg toka rijeke Jadro specijalnim ihtiološkim rezervatom ("Službeni glasnik Općine Split", broj 7/84) definira se gornji tok Jadra kao područje ihtiološkog rezervata u sljedećim granicama: od Uvodić mosta uzvodno cestom na lijevoj obali do ograde kaptaze, tom ogradom do kanala hidroelektrane, desnom obalom do Uvodić mosta prateći obalu rijeke na udaljenosti od 15 m. U ovom području nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova temeljna obilježja i vrijednosti, a posebno zaštićenu riblju vrstu.

(3) Planom je određen zaštitni obalni pojas i zeleni pojas uz tok rijeke Jadro ukupne širine 50 m obostrano od osi rijeke, kao područje prirodne riječne vegetacije s kvalitetnim grupama visokog zelenila.

(4) Nužno je održavati minimalni protok rijeke Jadro od 1,8 m<sup>3</sup>/s ako je potrebno i povremenim redukcijama u vodoopskrbi, kako bi se održala ekološka ravnoteža.

(5) Regulaciju vodotoka potrebno je provoditi na način da se što više očuvaju prirodna svojstva i raznolikost oblika uzdužnih i poprečnih presjeka vodotoka, uz odabir prirodnih i podatnih materijala kao što su drvo, kamen, šiblje, određene biljke. Od umjetnih materijala treba koristiti one koji se prilagođavaju prirodnom toku, a to su geotekstil i prefa-

bricirani betonski elementi s travnim otvorima, ali samo za određene svrhe. Dopušteno je i izvođenje brzaka, slapišta i drugih gradnji koje omogućavaju samopročišćavanje i ozračavanje mrtvih ili sporih tokova koji su od presudnog značaja za razvoj pojedinih organizama. Ovakav pristup reguliranju toka rijeke Jadro treba provesti uzvodno i nizvodno od uređenog glavnog toka i rukavaca.

(6) Zeleni pojas uz rijeku Jadro odnosi se na područje prirodne riječne vegetacije sa kvalitetnim grupama visokog zelenila (uključujući primjerke močvarnog čempresa zaštićenog kao spomenik prirode – botanički). Pojedini dijelovi ovog područja su potvrđeni ili potencijalni arheološki lokaliteti. Unutar tog područja dozvoljene su samo one radnje čija je svrha njegova sanacija (oslobađanje prostora od neprimjerenih djelatnosti), čuvanje i održavanje, odnosno uređenje u funkciji parka s prezentacijom arheoloških nalazišta, sve u skladu s Planom.

(7) Dozvoljena je sanacija i zaštita obalnog pojasa (pojas 50 m od obalne linije rijeke Jadro), te uređenje (izgradnja dužobalne šetnice) ovog područja kao javnog općinskog prostora. Omogućava se izgradnja, održavanje i uređivanje ribnjaka, a izvan obalnog pojasa od 50 m mogućnost izgradnje pratećih ugostiteljskih sadržaja uz suglasnosti nadležnih službi.

(8) Šumske površine i zaštitne šume utvrđene Planom, sukladno šumsko gospodarskim osnovama, sječi i krčiti, a sa svrhom održavanja i unapređivanja njihove biološke raznolikosti, produktivnosti, sposobnosti obnavljanja te njihove zaštitne funkcije. Ovo se posebno odnosi na strme terene gdje šumske površine imaju značajnu ulogu u sprečavanju erozije zemljišta. Potrebno je provesti mjere zaštite šuma od štetočina bilja te mjere za zaštitu šuma od požara. Osim zaštite postojećih šuma potrebno je pošumljavati ogoljele površine i slivna područja bujica. Dopušteno je korištenje ili uređenje šuma u svrhu odmora i rekreacije.

(9) Na ostalim poljoprivrednim i šumskim površinama zbog razloga njihove zaštite moguća je izgradnja u skladu s uvjetima gradnje izvan građevinskog područja.

(10) Unutar obuhvata Plana označena su područja iskorištavanja mineralnih sirovina. U cilju očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti potrebno je, gdje je to moguće u tijeku eksploatacije, područje za iskorištavanje mineralnih sirovina sanirati ozelenjavanjem terasa u skladu s projektnim rješenjem.

## 6.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina i lokaliteta

### Članak 22.

(1) U Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske s područja općine Klis upisana su sljedeća kulturna dobra:

1. Z-7598 – Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, Klis,
2. Z-6962 – Bunari Rajčica – Nisko,
3. Z-6594 – Arheološko nalazište – rimska cesta na predjelu Kurtovići – Klapavice u Klisu i Dugopolju,
4. Z-6450 – Turska česma,
5. Z-6290 – Arheološko nalazište Mihovilovići, Klis,
6. Z-6222 – Crkva Sv. Ivana i arheološko nalazište, Klis,
7. Z-6175 – Arheološko nalazište Crkvine u Klapavicama,
8. Z-6060 – Prijamna zgrada na željezničkoj postaji Klis,
9. Z-5798 – Kaštel Tartaglia, Konjsko,
10. Z-4206 – Tvrđava Klis.

(2) Planom se određuju elementi zaštite, uređivanja i korištenja spomenika kulture – registriranih, preventivno zaštićenih ili evidentiranih od nadležne službe Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine za:

#### – *Naselje KLIS*

1. Trasa rimske ceste Salona – Klis,
  - 1a. Antički nalazi sjeverno od Šuplje crkve,
  - 1b. Tragovi rimskog vodovoda,
  - 1c. Arhitektura (obrađeni kameni blokovi i segment vodovoda),
  - 1d. Koncentracija rimske keramike,
  - 1e. Koncentracija keramike,
  - 1f. Villa rustica,
  - 1g. Plato iznad kuće Radić (freske, mozaici),
2. Antička turnjačnica istočno od Ilirske Salone, s istočne strane pritoka,
  - 2a. Ilijin potok (arheološki nalazi),
3. Rimski grobovi sjeverno od Debele glavice,
4. Crkva sv. Ivana Krstitelja u Kliškom polju,
5. Crkva sv. Jure na brežuljku iznad izvora rijeke Jadro,
6. Antičke nadsvođene grobnice istočno od Gornjih Rupotina,
  - 6a. Navolića kuća,

7. Markezina greda, željeznodobna gradina,
  8. Tvrđava Klis,
  9. Urbanistička cjelina Klis, pučko naselje nastalo sa sjeverne (Megdan) i južne strane (Varoš) strane tvrđave,
  10. Prapovijesno naselje ispod sjeverne klisure tvrđave Klis,
  11. Crkva sv. Kate,
  12. Župna crkva,
  13. Turska česma,
  14. Vlačišta, ostaci trase antičke ceste Salona – Tilurium,
  15. Mihovilovića ograda, kraška depresija (vrtača) – prapovijesno ljudsko stanište,
  16. Klapavice,
  17. Dolac Peruča ispod Mihovilovića, vjerojatno rimski kompleks (villa rustica),
  18. Gradina,
  19. Krčine, špilja iznad Grla,
  20. Lovruša, ostaci arhitekture i srednjovjekovno groblje.
  21. Srednjovjekovne utvrde – Mihovilovići,
  22. Tureta,
  23. Odže, prapovijesna gradina,
  24. Odže, ruralno naselje,
  - 24a. Ruralna cjelina Meštrovići,
  25. Prapovijesna gomila zapadno od Klis – Grla,
  26. Prapovijesna gomila,
  27. Prapovijesna gradina – Šutanj,
  - 27a. Badžana, srednjovjekovni grobovi i moguća fortifikacijska arhitektura,
  28. Koštak, prapovijesna i bizantinska utvrda, – *Naselje KONJSKO*
  29. Medovac,
  30. Lokalitet Crkvine i Krčine,
  - 30a. Prapovijesne gomile,
  - 30b. Prapovijesna keramika i kremne alatke,
  31. Crkva sv. Mihovila,
  - 31a. Prapovijesna i rimska keramika,
  - 31b. Prapovijesna keramika,
  32. Župna crkva sv. Mihovila,
  33. Kaštel Tartaglia,
  - 33a. Zaseok Čulići (tradicijnsko graditeljstvo),
  - 33b. Zaseok Šeravići, stambeno gospodarski sklopovi s tradicijskom arhitekturom,
  - 33c. Zaseok Lasići, ruralna cjelina,
  - *Naselje PRUGOVO*
  34. Kapela sv. Ante,
  35. Župna crkva sv. Ante Podovanskog, – *Naselje BROČANAC*
  36. Crkva sv. Petra,
  37. Crkva sv. Frane Asiškog,
  38. Sv. Frane,
  - 38a. Orošnjakove staje,
  - 38c. Lokvica – bunar, srednjovjekovno naselje,
  - 38d. Ucin bunar, kasno srednjovjekovno naselje,
  - 38e. Ucin klanac, prapovijesna gomila,
  - 38f. Bunar,
  - 38g. Brdo Uca, velika kamena gomila,
  - 38i. Prosine jame, prapovijesne gomile. – *Naselje VUČEVICA*
  39. Crkva sv. Ante Padovanskog,
  - 39a. Četiri velike gomile (kneževske),
  - 39b. Žalosna gradina i srednjovjekovni put,
  - 39c. Prapovijesna gradina sa suhozidnim bedemom,
  - 39d. Mijatuša i pećina Savinica s arheološkim nalazima,
  40. Brčića gomila, – *Naselje KORUŠCE*
  41. Crkva sv. Duha,
  42. Stara crkva sv. Duha,
  43. Ruševine crkve sv. Žalosti, – *Naselje DUGOBABE*
  44. Crkva bl. Ivana Trogirskog, – *Naselje BRŠTANOVO*
  45. Župna crkva Uznesenja Marijina,
  - 45a. Kapela sv. Jeronima,
  46. Gradina, – *Naselje NISKO*
  47. Kulina, prapovijesna gradina,
  48. Crkva sv. Ivana Krstitelja,
  49. Samograd.
- (3) Na prostoru evidentiranih arheoloških lokaliteta i spomeničkih objekata i u njihovom neposrednom okolišu nije dozvoljena nikakva izgradnja. Posebni uvjeti nadležnog tijela zaštite kulturne baštine u postupku ishoda dozvole ili izrade urbanističkog plana uređenja potrebni su za zahvate unutar zaštićenih cjelina ili u blizini spomenika kulture. U postupku obnove i konzervacije pojedinačnih arheoloških lokaliteta i spomenika mora se primjenjivati uobičajena me-

todologija od arhitektonskog snimka postojećeg stanja preko dodatnih arhitektonskih i arheoloških istraživanja i vrednovanja nalaza, do projekta konzervacije i obnove.

(4) Smještaj lokaliteta iz popisa kao i granice urbanističke cjeline Klis prikazani su u grafičkom prikazu "Uvjeti korištenja i zaštite prostora".

(5) Ukoliko se planirani zahvat nalazi na urbanistički definiranom, pretežito izgrađenom području unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline, dozvoljena je izgradnja i uređenje prostora u skladu s uvjetima Plana uz ishođenje posebnih uvjeta, odnosno suglasnosti nadležne službe zaštite kulturne baštine.

(6) Prilikom izrade projektne dokumentacije za gradnju u blizini područja vrijednih predjela –prirodnih i kultiviranih krajobrazza potrebno je posebnu pozornost obratiti na postojeće povijesne putove, suhozide i povijesne ruralne cjeline te u dogovoru s ovlaštenom stručnom osobom (konzervatori, krajobrazni arhitekti) odrediti sve buduće sadržaje.

(7) Prilikom izvođenja zemljanih radova (proširenja groblja u naselju Veliki Broćanac te planirane vodoopskrbne infrastrukture) potrebno je osigurati nadzor ovlaštenog Konzervatorskog odjela.

(8) Ukoliko se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla nađe na arheološko nalazište ili nalaze, potrebno je obustaviti radove i o tome obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel te postupati sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

### 6.3. Zaštita okoliša i prirode

#### Članak 22.a.

(1) Prostor općine Klis se dijelom nalazi u obuhvatu ekološke mreže – Natura 2000 – područja očuvanja značajnog za ptice (HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora) i područjima očuvanja značajnima za ciljne vrste i stanišne tipove (HR2000031 Golubinka kod Vučevice, HR2000931 Jadro, HR2001352 Mosor), a što je utvrđeno Uredbom o ekološkoj mreži.

#### PODRUČJE OČUVANJA ZNAČAJNO ZA PTICE

šifra i naziv	ptice
HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora	<ul style="list-style-type: none"> <li>– jarebica kamenjarka (<i>Alectoris graeca</i>)</li> <li>– primorska trepteljka (<i>Anthus campestris</i>)</li> <li>– suri orao (<i>Aquila chrysaetos</i>)</li> <li>– ušara (<i>Bubo bubo</i>)</li> <li>– leganj (<i>Caprimulgus europaeus</i>)</li> <li>– zmijar (<i>Circaetus gallicus</i>)</li> <li>– eja strnjarica (<i>Circus cyaneus</i>)</li> <li>– vrtna strnadica (<i>Emberiza hortulana</i>)</li> <li>– sivi sokol (<i>Falco peregrinus</i>)</li> <li>– ždral (<i>Grus grus</i>)</li> <li>– oljić maslinar (<i>Hippolais olivetorum</i>)</li> <li>– rusi svračak (<i>Lanius collurio</i>)</li> <li>– sivi svračak (<i>Lanius minor</i>)</li> <li>– ševa krunica (<i>Lullula arborea</i>)</li> <li>– škanjac osaš (<i>Pernis apivorus</i>)</li> </ul>

#### PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA CILJNE VRSTE I STANIŠNE TIPOVE

šifra i naziv	ciljne vrste i stanišni tipovi
HR2000031 Golubinka kod Vučevice	– špilje i jame zatvorene za javnost
HR2000931 Jadro	– mekousna pastrva ( <i>Salmothymus obtusirostris</i> )
HR2001352 Mosor	<ul style="list-style-type: none"> <li>– jelenak (<i>Lucanus cervus</i>)</li> <li>– čovječja ribica (<i>Proteus anguinus</i>)</li> </ul>

HR2001352 Mosor	<ul style="list-style-type: none"> <li>– žuti mukač (<i>Bombina variegata</i>)</li> <li>– crvenkrpica (<i>Zamenis situla</i>)</li> <li>– vuk (<i>Canis lupus</i>)</li> <li>– mosorska gušterica (<i>Dinarolacerta mosorensis</i>)</li> <li>– dinarski voluhar (<i>Dinaromys bogdanovi</i>)</li> <li>– istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)</li> <li>– špilje i jame zatvorene za javnost</li> <li>– otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu</li> <li>– karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom</li> </ul>
-----------------	---

(2) Svi planirani zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

(3) Skrb o zaštićenim dijelovima prirode kao i praćenja stanja te provedba mjera zaštite i upravljanja u nadležnosti je Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Splitsko-dalmatinske županije.

(4) Tijekom projektiranja i izgradnje građevina, potrebno je:

- u najvećoj mogućoj mjeri očuvati mozaike prirodnih staništa i postojeće elemente flore,
- radove izvoditi u jesenskom i zimskom razdoblju tj. izvan sezone gniježđenja strogo zaštićenih vrsta ptica i gmazova,
- poticati edukaciju javnosti o invazivnim vrstama i vršiti njihovo uklanjanje,
- važnije jame i ponore (posebno one u II. zoni sanitarne zaštite) treba sanirati odnosno očistiti od nabacanog otpada te ih ograditi čvrstom ogradom i označiti radi sigurnosti i sprječavanja daljnjeg odlaganja otpada,
- infrastrukturu graditi na udaljenosti od najmanje 50 m od speleoloških objekata,
- u sklopu zona proizvodne, poslovne i komunalne namjene u što većoj mjeri očuvati površine obrasle prirodnom vegetacijom i vodene površine,
- u slučaju gradnje i intervencija u blizini zaštićenih područja, sve aktivnosti potrebno je koordinirati s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije “More i krš”,
- gradnja unutar obuhvata ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i staništa strogo zaštićenih vrsta nije dozvoljena.

(5) Radi zaštite ciljnih vrsta ptica POP HR100027 Mosor, Kozjak i Trogirski zagora, pri-

preme radove uklanjanja vegetacije dozvoljeno je vršiti izvan razdoblja gniježđenja ciljnih vrsta ptica, odnosno provoditi ih u razdoblju od 15. kolovoza do 31. prosinca.

(6) Kako bi se umanjio utjecaj na ciljne stanišne tipove ekološke mreže POVS HR2001352 Mosor prije početka projektiranja potrebno je utvrditi stvarno stanje staništa na lokacijama zahvata te rezultate koristiti kod projektiranja.

(7) Nije dozvoljeno daljnje zauzeće, uništavanje i degradacija postojećih površina prioritetnog ciljnog stanišnog tipa 6110\* Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu unutar POVS HR2001352 Mosor.

## 7. POSTUPANJE S OTPADOM

### Članak 23.

(1) Na području obuhvata Plana nije predviđeno odlagalište otpada. Odlaganje otpada rješava se izvan granica općine Klis i mora biti usklađeno s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije. Sva pitanja vezana za problem odlaganja komunalnog otpada biti će rješavana na temelju Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, do tada Općina Klis je obvezna riješiti zbrinjavanje otpada (otpad se danas odlaže na odlagalište Karepovac).

(2) Reciklažna dvorišta s pripadajućim postrojenjima unutar područja općine Klis mogu se graditi izvan građevinskog područja unutar površina eksploatacijskih polja ali izvan II. zone sanitarne zaštite izvorišta. A u građevinskom području naselja lokacija za gradnju reciklažnog dvorišta nalazi se na dijelu k.č. 5200 K.O. Klis, a označena je načelno na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora.

(3) Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

(4) Reciklažnim dvorištima za građevni otpad smatraju se građevine namijenjene razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

(5) Kod planiranja zahvata i gradnje potrebno je na građevnim česticama odrediti prostor za smještaj privremenih građevina, strojeva i opreme i prostora za privremeno skladištenje otpada na način da što manje utječu na obližnja stambena naselja i sadržaje u okolnom prostoru.

(6) Prilikom projektiranja stambenih građevina potrebno je odrediti mjesta za spremnike miješanog komunalnog i reciklažnog otpada, sve u skladu s uvjetima nadležne komunalne tvrtke.

(7) Sve građevine reciklažnog dvorišta potrebno je priključiti na sustav javne odvodnje. U iznimnim slučajevima do izgradnje sustava javne odvodnje, sanitarne otpadne vode iz individualnih građevina moguće je rješavati izgradnjom vodonepropusne sabirne jame koja će se prazniti na sustav javne odvodnje ili planirati uređaje za pročišćavanje otpadnih voda najveće moguće razine pročišćavanja na predmetnom području.

(8) Oborinske vode s manipulativnih površina gospodarskih subjekata, cesta, koje mogu biti onečišćene naftnim derivatima potrebno je na samoj lokaciji prethodno pročititi u separatoru lakih ulja i iste priključiti na sustav javne oborinske odvodnje odnosno ispuštati izvan područja zone. Poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu podzemnih voda (izrada vodonepropusnih podloga i barijera, sakupljanje svih onečišćenih voda i njihovo odgovarajuće zbrinjavanje).

## 8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

### 8.1. Zaštita voda

#### Članak 24.

(1) S obzirom da se prema Elaboratu zona sanitarne zaštite, a na temelju kojeg je donesena Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta javne vodoopskrbe izvora rijeka Jadro i Žrnovnice, obuhvat Plana nalazi unutar II., III. i IV. zone sanitarne zaštite, namjena prostora i aktivnosti u njemu trebaju biti u skladu s važećim Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Unutar Plana, zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti su:

- IV. zona sanitarne zaštite, zona ograničenja
- III. zona sanitarne zaštite, zona ograničenja i nadzora,

– II. zona sanitarne zaštite, zona strogog ograničenja i nadzora.

(2) IV. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti obuhvaća sliv izvorišta izvan III. zone s mogućim tečenjem kroz pukotinsko i pukotinsko-kavernozno podzemlje u uvjetima velikih voda, do vodozahvata u razdoblju od:

- 10 do 20 dana za izvorišta iz članka 8., stavka 1., točke 1. ovog Pravilnika,
- 20 do 40 dana za izvorišta iz članka 8., stavka 1., točke 2. ovog Pravilnika i
- 40 do 50 dana za izvorišta iz članka 8., stavka 1., točke 3. ovog Pravilnika.

Iznimno od stavka 1. ovog članka IV. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti može se odrediti tako da obuhvati sliv izvorišta izvan III. zone, na kojem su utvrđene prividne brzine podzemnog tečenja manje od 1 cm/s, kao i ukupno priljevno područje koje sudjeluje u obnavljanju voda pripadajućeg izvorišta.

(3) U IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za uporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i upotreba praška-

stih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

(4) III. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti obuhvaća dijelove sliva od vanjske granice II. zone do granice s koje je moguće tečenje kroz podzemlje do vodozahvata u razdoblju od 1 do 10 dana u uvjetima velikih voda, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja od 1 do 3 cm/s, odnosno područje koje obuhvaća pretežiti dio slivnog područja (klasični statističko-hidrogeološki sliv).

(5) U III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti primjenjuju se zabrane propisane Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta za III. i IV. zonu, pa se zabranjuje:

- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda,
- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno

graditi prema odredbama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta,

- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

(6) II. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti obuhvaća glavne podzemne drenažne smjerove u neposrednom slivu izvorišta, s mogućim tečenjem kroz pukotinski sustav vodonosnika do zahvata vode u trajanju do 24 sata, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja, u uvjetima velikih voda, veće od 3,0 cm/s, odnosno unutarnji dio klasičnog priljevnog područja.

(7) U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti, osim zabrana koje su propisane Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta za III. i IV. zonu, dodatno se zabranjuje:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnom propisu,
- stočarska proizvodnja, osim poljoprivrednog gospodarstva odnosno farme do 20 uvjetnih grla uz provedbu mjera zaštite voda propisanih odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i načela dobre poljoprivredne prakse,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode,
- sječa šume osim sanitarne sječe,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada, osim sanacija postojećih u cilju njihovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada, regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta i pretovarnih stanica za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada.

(8) Za sve postojeće i planirane zahvate i djelatnosti unutar zona sanitarne zaštite izvorišta koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta moraju se primijeniti odredbe istog, odnosno odredbe svih budućih zakonskih i podzakonskih akata, te odluka vezanih za vodozaštitne zone.

(9) Iznimno se (unutar II., III., i IV. zone sanitarne zaštite izvorišta) mogu dopustiti određeni zahvati u prostoru pod uvjetima:

- ako se provedu detaljni vodoistražni radovi kojima se ispituje utjecaj užeg prostora zone sanitarne zaštite u kojem se namjerava izvesti zahvat u prostoru odnosno obavljati određena djelatnost (mikrozona) na vodonosnik;
- ako se na temelju detaljnih vodoistražnih radova izradi poseban elaborat koji ima za svrhu dokazati okolnosti utjecaja zahvata u odnosu na vodno tijelo (mikrozoniranje),
- ako se elaboratom mikrozoniranja predvide odgovarajuće mjere zaštite vodonosnika u mikrozonu.
- elaborat mikrozoniranja u zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem podzemne vode iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti mora dokazati da su značajke iz članka 3., stavak 1. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta u mikrozonu bitno drukčije od značajki iz članka 3., stavak 1. navedenog Pravilnika na temelju kojih je utvrđena zona sanitarne zaštite u kojoj se mikrozona nalazi.

(10) Prilikom izgradnje poslovno-proizvodnih i ugostiteljsko-turističkih zona/građevina, potrebno je planirati odgovarajuće uređaje za pročišćavanje otpadnih voda sukladno uvjetima Hrvatskih voda na predmetnom području.

(11) Do izgradnje sustava javne odvodnje, potrebno je graditi pojedinačne vodonepropusne sabirne jame, koje je potrebno redovito prazniti i zbrinjavati od strane ovlaštene osobe.

(12) Unutar II. zone sanitarne zaštite izvorišta zabranjuje se izgradnja novih benzinskih postaja osim postojećih obzirom da postoji velika ugroza onečišćenja izvorišta u slučaju akcidentnih situacija.

## 8.2. Zaštita od voda

### Članak 25.

(1) Na području općine Klis potrebno je izvršiti zaštitu padina i nižih dijelova općine Klis od bujičnih voda te zaštitu tla od erozije izazvane slijevanjem oborinskih voda i to:

- gradnjom i održavanjem sustava potoka i kanala,
- uređenjem i održavanjem zatvorenih kanala uz prometnice te njihovo korištenje kao dio sustava odvodnje oborinskih voda,
- pošumljavanjem i održavanjem vegetacije (zaštitnih šuma) na padinama Kozjaka i Mosora kao prirodne brane erozije tla.

## 8.3. Zaštita i sanacija ugroženih dijelova okoliša

### Članak 26.

(1) Prostori na području općine Klis u kojima je ugrožen okoliš su:

1. Prostori u kojima je ugroženo tlo, posebno zemljišni pojas uz magistralne ceste (zagađenje teškim metalima) koji se koristi u poljoprivredne svrhe, u manjem obimu zagađenje kemijskim preparatima korištenim u poljoprivredi te tlo na strmim terenima ugroženo erozijom.
2. Prostori unutar kojih se nalaze građevine građevne protivno prostornim planovima i bez akta za građenje, a kojima je ugrožen prirodni okoliš i kulturna baština (arheološke zone i pojedinačni lokaliteti) te građevinska područja unutar kojih su izgrađene građevine bez akta za građenje.
3. Eksploatacijska područja mineralnih sirovina za koja je njihov korisnik obavezan izvršiti sanaciju devastiranog zemljišta prema projektu sanacije.

(2) Za postojeći kamenolom u Klis – Kosi određuje se zatvaranje uz postupak sanacije (bez daljnje eksploatacije).

(3) Proces sanacije ovih prostora treba provesti na način da se pridonesu zaštiti okoliša s ciljem dovođenja ovih prostora u približno prirodno stanje s biološkom sanacijom. Detaljni elementi sanacije ovih prostora kao i obveze sadašnjih korisnika utvrdit će se projektom sanacije. Nadzor nad provedbom sanacije će se vršiti prema propisima i uvjetima zadanim studijom utjecaja na okoliš i lokacijskom dozvolom.

(4) Do izgradnje sustava javne odvodnje, kao i na područjima na kojima nije planirana izgradnja sustava javne odvodnje, moguća je izgradnja objekata s prihvatom sanitarnih otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom prikupljenog efluenta putem ovlaštene osobe ili izgradnja objekata s ugradnjom uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda te ispuštanje pročišćenih sanitarnih otpadnih voda u prirodni prijemnik, a sve prema važećoj Odluci o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, te prema uvjetima i uz suglasnost Hrvatskih voda.

(5) Prije upuštanja otpadnih voda u sabirnu jamu ili u sustav javne odvodnje, iste je potrebno dovesti najmanje na nivo kvalitete komunalnih otpadnih voda.

(6) Korisnik je dužan odvodnju građevine spojiti na mjesnu kanalizacijsku mrežu po izgradnji iste.

(7) Korisnik je dužan propustiti kroz separator sve oborinske vode sa parkirališnih površina prije konačne dispozicije.

(8) Upotrebom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja treba svesti na minimum onečišćenja okoliša, u skladu s Planom i posebnim Zakonima. Potrebno je sustavno eliminirati skupljanje otpadnih voda u vodonepropusne "crne jame" koje se bez prethodnog tretmana upuštaju u tlo.

(9) Propisuju se sljedeće mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš:

- postojeći i planirani elektroprivredni objekti na području općine Klis ne smiju biti iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora,
- potrebno je koristiti kableske (podzemne) energetske vodove 20(10) kV,
- TS 10(20)/0,4 kV potrebno je graditi kao stupne,
- trafostanice gradskog tipa potrebno je izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Gradske trafostanice koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.),
- sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.

(10) Mjere zaštite i sanacije okoliša za pojedine medije odnosno posebno osjetljive i vrijedne dijelove okoliša kao što su mjere zaštite zraka, rijeka i tla moraju se provoditi:

- osiguravanjem uvjeta za kontinuirano vođenje registra onečišćavanja okoliša te mjerenje emisija na ugroženim područjima u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša i posebnim propisima,
- izborom tehnologija u novim proizvodno-poslovnim zonama kojima se minimiziraju negativni utjecaji na okoliš,
- obvezom sanacije svih postojećih izvora onečišćavanja okoliša,

- striktnim poštivanjem načela da onečišćivač snosi troškove nastale u vezi s onečišćivanjem, troškove sanacije i pravične naknade štete,
- obvezom formiranja zaštitnih zelenih pojaseva između proizvodno-poslovnih zona i zona namijenjenih stanovanju te oko prometnica državnog i županijskog ranga,
- izgradnjom kanalizacijskog sustava Splita, Solina i Kaštela i pročišćivača otpadnih voda. Ovim sustavom sve otpadne vode odvođe se hidrotehničkim kanalom do uređaja za pročišćavanje, te nakon pročišćavanja ispuštaju u Brački kanal,
- posebnim mjerama zaštite izvorišta rijeke Jadro,
- regulacijom bujičnih tokova i sadnjom biljnih vrsta ovog podneblja na slivnom području bujica, sa svrhom zaštite od voda i erozije tla.

#### **8.4. Zaštita i sanacija tla**

##### Članak 26.a.

(1) Prilikom građenja nije dopušteno širiti manipulativne površine izvan neophodnih, na područjima obradivih površina i šumskih tala.

(2) Zemljani materijal od iskopa moguće je privremeno skladištiti na posebno predviđenim lokacijama odvojeno od ostalih građevinskih materijala i građevnog otpada. Iskopani materijal u najvećoj mogućoj mjeri potrebno je koristiti za zatrpavanje iskopa, a višak materijala iskoristiti ukoliko je moguće za drugu namjenu (npr. za potrebe sanacije okolnih površinskih kopova i dr.).

#### **8.5. Urbanističke mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti**

##### Članak 27.

##### **Zaštita od požara**

(1) Pri projektiranju mjera zaštite od požara, potrebno je osigurati:

- mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- sigurnosne udaljenosti između građevina ili njihovo požarno odjeljivanje,
- pristup i operativne površine za vatrogasna vozila,
- dostatne izvore vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

(2) Mjere zaštite od požara potrebno je projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u

djelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Potrebno je pridržavati se uvjeta prema sljedećim propisima:

- Procjena rizika od velikih nesreća za općinu Klis,
- Zakon o sustavu civilne zaštite,
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora,
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja,
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva,
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva,
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari,
- Zakon o prostornom uređenju,
- Zakon o zaštiti okoliša,
- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe,
- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara,
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara,
- Garaže projektirati prema austrijskom standardu OIB-Smjernice 2.2 protupožarna zaštita u garažama, natkrivenim parkirnim mjestima i parkirnim etažama, 2011.,
- Sprinkler uređaj projektirati shodno njemačkim smjernicama VdS ili VdS CEA 4001, 2008.,
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N138 (Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2012.),
- Športske dvorane projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2012.),
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2012.).

(3) U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

#### Članak 27.a.

##### **Zaštita od poplava (bujica)**

(1) Kratkotrajne i vrlo intenzivne kiše prouzrokuju bujice na području općine Klis, međutim

ugroze po naselja i stanovništvo na području općine Klis nema.

(2) Štetne posljedice od poplava i bujičnih voda moguće su na lokalnim cestama L67074 (D1 – Rupotina – Klis – D1) i L67075 (D1 – Klis Kosa – D1).

(3) Smanjenje štetnog djelovanja bujica postiže se preventivnim radnjama:

- Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.).
- Prije razdoblja vlažnog vremena i prije pojave velikih pljuskova potrebno je izvršiti čišćenje u koritu bujica od nečistoća (stabla, granje, otpad i dr.), kako bi se spriječilo izlivanje vode iz korita.
- Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Potrebno je održavati vegetacijski pokrivač u bujičnom slivu. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.
- Pri projektiranju i gradnji treba uzimati u obzir karakteristike oborinskih prilika, kao i kod projektiranja kanalizacijske mreže u naseljima, gdje kanalizacijsku mrežu treba dimenzionirati prema maksimalnim intenzitetima kiše u kratkim vremenskim razmacima.
- Izgradnjom i uređenjem područja u urbaniziranim područjima postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda s urbaniziranih područja te površinskih voda s ostalih dijelova slivnog područja.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od bujičnih poplava, a Planom je dozvoljena gradnja, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da objekt ostane nepoplavljen i neoštećen.
- Zaštitu od štetnog djelovanja bujičnih voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planovima obrane od poplava, a posebno Planom obrane od poplava na lokalnim vodama Splitsko-dalmatinske županije.
- Za potrebe tehničkog održavanja, uz korita i kanale bujičnih tokova određuje se inundacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od ruba čestice javnog vodnog dobra i vodnog dobra gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra. U inundacijskom pojasu zabranjena

je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja bujica. Ako je duž trase bujičnog toka planirana zelena površina (u građevinskom području naselja), bujični tok mora svojim rješenjem biti prilagođen okolišu.

#### Članak 27.b.

##### **Zaštita od potresa**

(1) Cijelo područje općine Klis pripada u zonu ugroženosti od potresa gdje je moguć intenzitet potresa od VIII. stupnjeva MSK ljestvice. To je potres koji može izazvati srednje do teške posljedice.

(2) Prostor na kojem se nalaze građevine starije gradnje spada u zonu jake ugroženosti od potresa, dok prostor nove izgradnje predstavlja zonu male ugroženosti od potresa. Kategorizacija zona ranjivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta, te vrsti konstrukcije građevina neotpornih na dinamičke utjecaje.

(3) Planirane građevine moraju se projektirati u skladu s važećom tehničkom regulativom koja određuje uvjete za potresna područja. Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija mora se izrađivati u skladu s HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8, čija će primjena osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina. Kod rekonstruiranja postojećih građevina izdavanje lokacijskih dozvola ili akta o građenju treba uvjetovati ojačavanjem konstrukcije građevine sukladno važećim zakonima, propisima i normama.

(4) U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Plana uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

(5) Proračun rušenja definira domet obrušavanja objekata/ruševina (d), koji može iznositi do  $H/2$  (pola visine objekta) u svakom presjeku objekta. Prostor izvan dometa ruševina je realan prostor pristupa građevini. Prema Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora, međusobni razmak stambenih odnosno poslovnih građevina ne može biti manji od visine sljemena krovništa veće građevine ali ne manji od  $H1/2 +$

$H2/2 + 5$  m, gdje je  $H1$  visina vijenca jedne građevine, a  $H2$  visina vijenca susjedne građevine. Međusobni razmak građevina može biti i manji pod uvjetom da je tehničkom dokumentacijom dokazano da je konstrukcija građevine otporna na rušenje od elementarnih nepogoda, te u slučaju ratnih razaranja rušenje neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim građevinama. Zaštita od potresa definira se kroz mogućnost pristupa objektima, vodoopskrbu, te kroz razne tehničke mjere. Da bi se spriječile teže posljedice potresa potrebno je planirati i projektirati rekonstrukciju/obnovu i izgradnju građevina otpornih na predviđenu jačinu potresa, tako da se predvide otporne i elastične konstrukcije za nove građevine, te ugradnja pojačanih konstruktivnih rješenja u povijesne kamene građevine ili u građevine građene prije 1964. godine. Zgrade građene nakon 1964. godine u načelu su otporne na potres jačine VII. stupnja MSK ljestvice.

(6) Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

(7) Građevine društvene namjene, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koje koristi veći broj različitih korisnika, javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera.

(8) Na području općine Klis postoje klizišta uzrokovana dubokim usjecima prometnice u brdo, unutar kojih nije dozvoljena izgradnja stambenih i drugih građevina.

#### Članak 27.c.

##### **Zaštita od suše**

(1) Na području općine Klis postoji opasnost od suše uslijed čega nastaju štete na poljoprivrednim kulturama.

(2) Da bi se opasnost od posljedica suše svela na najmanju moguću mjeru, potrebno je pravovremeno i disciplinirano koristiti vodene resurse, osobito one vezane uz korištenje pitke vode kao i mogućnost korištenja raspoloživih kapaciteta vode u vodovodnoj mreži, bunarima i cisternama.

#### Članak 27.d.

##### **Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova**

(1) Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su

definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade (podaci o udarima vjetra).

(2) Kako bi se spriječilo kidanje električnih i telefonskih vodova i rušenje njihovih nosača, treba graditi podzemne energetske vodiče i telekomunikacijsku mrežu.

(3) Pri gradnji prometnica treba graditi zaštitne zidove na dijelovima prometnica gdje su izmjereni jači udari vjetra koji mogu ugroziti promet.

(4) Štete na poljoprivrednim kulturama mogu se umanjiti izgradnjom vjetrozaštitnih šumskih pojaseva.

#### Članak 27.e.

##### ***Zaštita od tuče***

(1) Stambene, gospodarske i poljoprivredne građevine, te zaštita poljoprivrednih kultura (posebno trajnih nasada) se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kako bi se smanjile posljedice uslijed tuče.

#### Članak 27.f.

##### ***Zaštita od snježnih oborina i poledice***

(1) Snježne oborine mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za područja općine Klis, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

#### Članak 27.g.

##### ***Zaštita od tehničko-tehnoloških nesreća s opasnim tvarima u stacionarnim objektima i prometu***

(1) Na području općine Klis postoje gospodarske građevine u kojima se skladište opasne tvari.

(2) U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima, nije dozvoljena gradnja građevina u kojima boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.).

(3) Građevine u kojima se skladište opasne tvari potrebno je graditi na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i pozivanje nadležnog županijskog centra 112.

(4) Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati

potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji, treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

(5) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba osigurati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

(6) Uz državne ceste i zaštitne pojaseve dalekovoda i plinovoda nije dozvoljeno daljnje širenje građevinskog područja naselja, a postojeća naselja treba rekonstruirati.

#### Članak 27.h.

##### ***Zaštita od epidemioloških i sanitarnih opasnosti, nesreća na odlagalištima otpada te asanacija***

(1) Potrebno je eventualna odlagališta otpada smjestiti na većoj udaljenosti od naseljenih mjesta kao i od podzemnih vodotoka na području općine Klis, te na mjestima gdje bi na najmanji mogući način onečišćavala okoliš.

(2) Eventualne gradnje životinjskih farmi također smjestiti na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

#### Članak 27.i.

##### ***Sklanjanje i evakuacija stanovništva***

(1) Procjena rizika od velikih nesreća za područje općine Klis, sadrži prosudbu moguće ugroženosti stanovništva i materijalnih dobara od opasnosti, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća, te prosudbu vlastitih mogućnosti za zaštitu i spašavanje.

(2) Sklanjanje stanovništva osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva te prilagođavanjem podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi u skladu s Planom djelovanja civilne zaštite.

(3) Za sve građevine u kojima boravi veći broj ljudi, obvezna je izrada plana evakuacije. Evakuacija je pravovremeno, organizirano, brzo i sigurno napuštanje građevina ili dijela građevine dok još nije nastupila neposredna opasnost za osobe.

(4) Evakuacijski putevi moraju biti dobro osvijetljeni s pričuvnim izvorom napajanja preko generatora (agregata) ili akumulatora (baterije). Najveća dozvoljena duljina puta za evakuaciju (unutar građevine) je 45 m, a označavanje smjera kretanja prema izlazima provodi se postavljanjem

slikovitih oznaka i natpisa na uočljivim mjestima, u visini očiju. Svi segmenti puta za evakuaciju (izlazi, hodnici, stubišta i dizala) moraju zadovoljavati zakonske odredbe koji propisuju način njihove gradnje i izvedbe.

(5) U građevinama ugostiteljsko-turističke namjene gdje boravi više od 100 osoba obvezno se mora instalirati i protupanična rasvjeta koja se uključuje automatski nakon nestanka struje ili isključenja sklopke.

(6) Vlasnici i korisnici građevina u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava javnog uzbunjivanja, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

(7) U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina na području općine Klis uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima je dozvoljena izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija. Na seizmičkom području općine Klis (VIII. stupanj MSK), kod izgradnje objekata primjenjuje se tehnički normativi kao za predviđeni potres IX. stupnja po MSK ljestvici.

(8) Zbog pojava orkanskih i jakog vjetrova, potrebno je graditi građevine sa čvrstim krovnom konstrukcijama.

(9) Na području obuhvata Plana, zaštita stanoništva se treba osigurati u zaklonima.

(10) Zaklon je dvonamjenski prostor koji u mirnodopskoj uporabi ima funkciju pomoćne prostorije (ostave, radione, hobi prostor, konoba ili slično), a u slučaju potrebe postaje zaklon.

(11) U slučaju predviđene potrebe zaklanjanja ovaj prostor mora biti opremljen tako da pruži minimalne uvjete za višednevni boravak (sanitarni čvor, rezerva hrane i vode, priručna oprema za spašavanje, priključnice RTV i telefona i slično).

(12) Zaklone u zemlji je potrebno hidroizolacijom osigurati od vlage, a preporuča se i termička izolacija prostorije, glede sveukupnih uvjeta boravka.

(13) Preporuča se da se svi zakloni planiraju u podrumskim (najukopanijim) prostorima planira-

nih građevina otpornosti do 30 kPa (kapaciteta do 50 mjesta), a kapacitet istih treba odrediti prema namjeni i veličini građevine (2,7 m<sup>2</sup> prostora za svaku osobu).

## 9. MJERE PROVEDBE PLANA

### Članak 28.

(1) Planom se propisuju sljedeće mjere i aktivnosti kao dio cjelovitog sustava provedbe dokumenata prostornog uređenja i praćenja stanja u prostoru:

- Formiranje Savjeta za prostorno uređenje kao tijela koje će pratiti izradu dokumenata prostornog uređenja te aktivno sudjelovati u njihovoj provedbi.
- Pravovremena izrada i donošenje Izvješća o stanju u prostoru kojim će se utvrditi prioritete ostvarivanja dokumenata prostornog uređenja, potreba i dinamika izrade detaljnijih dokumenata prostornog uređenja, potreba izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja te program uređenja građevinskog zemljišta kao pripreme za izgradnju.
- Izrada dodatnih stručnih podloga, stručnih mišljenja i studija, pored onih propisanih ovim Planom za koje potrebu utvrđuje Općinski načelnik samostalno ili na prijedlog Savjeta za prostorno uređenje.
- Izrada, poticanje izrade na višim razinama te provođenje mjera zemljišne i porezne politike u cilju racionalnijeg korištenja građevinskog zemljišta i pravednije provedbe prostornih planova i drugih dokumenata prostornog uređenja.

(2) Granice građevinskih područja su, gdje je to bilo moguće, utvrđene po granicama katastarskih čestica. Kada granica dijeli katastarsku česticu uvjetni parcelacije će se utvrditi lokacijskom dozvolom ili u postupku izrade urbanističkog plana uređenja temeljem lokalnih uvjeta na dotičnom području.

### 9.1. Obveza izrade prostornih planova

#### Članak 29.

(1) Planom je utvrđena obveza izrade urbanističkih planova uređenja za sljedeća područja:

Zona	Namjena		Plan
Bilobrci istok	naselje		UPU 2
Korušce jug	naselje		UPU 5
Prugovo istok 1	naselje		UPU 11
Prugovo jug 2	naselje		UPU 13

Zona	Namjena		Plan
Gizdići	naselje		UPU 20
Vučevica	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 23
Vučevica istok	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 24
Prugovo	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 27
Klis sjever	poslovna namjena – azil	K	UPU 30
Kurtovići jug 2	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 31
Majdan	naselje		UPU 32
Konjsko	športsko-rekreacija zona	R	UPU 33
Prugovo istok 2	naselje		UPU 34
Klis centar	naselje		UPU 35
Vučevica	posebna namjena u naselju		UPU 36

(2) Granice obuhvata navedenih zona su označene na kartografskom prikazu Plana (3b. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) u mjerilu 1:25.000.

(3) Na grafičkom prikazu iz prethodnog stavka, prikazani su i urbanistički planovi uređenja koji su na snazi:

Zona	Namjena		Plan
Klis	groblje		DPU 19
Vučevica zapad	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 22
Vučevica jug 1	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 25
Vučevica jug 2	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 26
Kurtovići sjever	proizvodno-poslovna zona	I, K	UPU 29

(4) Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na okoliš, Uredbom o procjeni utjecaja na okoliš propisano je provođenje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(5) U naseljima zagorskog dijela općine, ukoliko se izrađuju urbanistički planovi uređenja obuhvata većeg od 5.000 m<sup>2</sup> i kojima se rješavaju javni prostori (posebno kolno pješačke površine i komunalna infrastruktura), kao poticajna mjera utvrđuje se do 0,1 (10 %) povećana izgrađenost te do 2 m povećana maksimalna visina građevine do vijenca od onih propisanih odredbama poglavlja 2.2.

(6) Unutar područja za koja je utvrđena obveza izrade urbanističkog plana uređenja dozvoljena je rekonstrukcija prema uvjetima Plana.

(7) Planom se propisuju smjernice zaštite za izradu sljedećih urbanističkih planova uređenja:

– UPU naselja Majdan (UPU 32):

- potrebno je odrediti mjere urbane preobrazbe i sanacije zatečenog stanja s posebnim naglaskom na rješenje prometne i komunalne infrastrukture što uključuje i visoku dostupnost za pješake i bicikliste,
- dozvoljeno je planirati stambeno naselje niske gustoće stanovanja s niskim stambenim objektima (maksimalno Po ili Sut + P + 1 + Pk),
- predložene urbane strukture trebaju biti visoko prilagodljive na izazove vremena,
- formirati skladno stambeno naselje niske gustoće stanovanja s niskim stambenim objektima,
- najmanje 60 % površine UPU-a potrebno je urediti kao parkovne nasade i prirodno zelenilo,
- nije dozvoljeno širiti gradnju izvan područja koje je pod antropogenim utjecajem, a posebno na području staništa NKS kod E. Šume,
- uređenje i gradnju unutar UPU-a potrebno je planirati na način da se ne zadire u obalnu zonu rijeke Jadro te na način da se očuva postojeća obalna vegetacija i zasjenjenost rijeke i ostavi dovoljno prostora za obnovu obalne vegetacije na lokacijama gdje ona nedostaje,
- nije dozvoljeno rušenje i gradnja zamjenskih građevina postojećih građevina većih gabarita te objedinjavanje građevina u veće sklopove,
- sve zahvate u prostoru potrebno je podrediti maksimalnom očuvanju vizura i panorame te harmoničnog sklada izgrađenog i neizgrađenog prostora.

- UPU naselja Klis centar (UPU 35):
- zbog utvrđenog staništa (nalazišta strogo zaštićenih vrsta flore), iz proširenog građevinskog područja (k.č.br. 4436/1, 4436/3 i 4436/4 u K.O. Klis) sjeverno od tvrđave Klis i južno od postojećeg sportskog kompleksa u Klisu, potrebno je dio prostora obraslog prirodnom vegetacijom ostaviti u prirodnom zelenilu.

(8) Za planirani UPU poslovne namjene Klis sjever (UPU 30) obvezna je sadnja zelenila uz ogradu građevne čestice.

(9) Detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju smatraju se urbanističkim planom uređenja i mogu se mijenjati.

## 9.2. Rekonstrukcija građevina

### Članak 30.

(1) Plan dopušta rekonstrukciju građevina unutar građevinskog područja čija je namjena u skladu s namjenom utvrđenom ovim Planom te ukoliko je ista izgrađena temeljem akta za građenje, pri čemu za njih vrijede uvjeti gradnje koji vrijede i za nove građevine.

(2) Građevine koje su izgrađene prije 15. veljače 1968. godine, a koje se nalaze unutar građevinskog područja te čija je namjena u skladu s namjenom utvrđenom ovim Planom, mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima do najviše dopuštene etažnosti P + 1, a ako su većih gabarita mogu se zadržati bez povećanja. Udaljenost rekonstruiranog (nadograđenog) dijela građevine mora od susjednih čestica biti najmanje 4 m, a od prometnice 5 m, dok se postojeći dio građevine može zadržati. Pomoćne građevine mogu se zadržati a mogu graditi samo sabirne jame i potpuno ukopane cisterne za vodu. Za rekonstrukciju građevina nije potrebno zadovoljiti uvjete priključenja na prometnu površinu (širine priključka), već se on može osigurati i preko pješačke površine.

(3) Građevine koje su ozakonjene temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, a koje se nalaze unutar građevinskog područja te čija je namjena u skladu sa namjenom utvrđenom ovim Planom, mogu se rekonstruirati na način da se iznad izgrađenog ozakonjenog prizemlja može izgraditi visoko potkrovlje (maksimalne visine nadozida 1,0 m) s unutarnjim pristupom, odnosno gradnja vanjskog stepeništa za pristup visokom potkrovlju nije dozvoljena. Ukoliko su građevine većih gabarita, smiju se zadržati bez povećanja. Potreban broj parkirališnih mjesta potrebno je osigurati prema uvjetima ovog Plana.

(4) Građevine koje se nalaze izvan građevinskog područja a izgrađene su prije 15. veljače 1968. godine i/ili ozakonjene temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, a nisu građevine iz članka 44. Zakona o prostornom uređenju, mogu se rekonstruirati samo u postojećim gabaritima. Uz te građevine dozvoljena je samo gradnja sabirnih jama i potpuno ukopanih cisterni za vodu.

(5) Ne dopušta se rekonstrukcija objekata koji svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili posredno, ugrožavaju život, sigurnost i zdravlje ljudi ili ugrožavaju okoliš, osim ukoliko se rekonstrukcijom ne otklanjaju izvori spomenutih negativnih utjecaja.

## III. ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

### Članak 31.

(1) Pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja općine Klis objavit će se u "Službenom vjesniku Općine Klis", a Elaborat pročišćenog teksta Odredbi za provedbu Plana i grafičkog dijela Prostornog plana uređenja općine Klis nakon III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja općine Klis objavit će se na mrežnoj stranici Općine Klis.

KLASA: 350-02/22-01/04

URBROJ: 2181-27-02-25-287

Klis, 24. listopada 2025. godine

Predsjednica  
KOMISIJE ZA STATUT I POSLOVNIK  
Maja Zelić, v.r.

# S A D R Ź A J

	Stranica
<b>KOMISIJA ZA STATUT I POSLOVNIK</b>	
1. Pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja općine Klis .....	313

